

ЗАКОН за водите

Обн., ДВ, бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.01.2000 г., изм. и доп., бр. 81 от 6.10.2000 г., в сила от 6.10.2000 г., бр. 34 от 6.04.2001 г., бр. 41 от 24.04.2001 г., изм., бр. 108 от 14.12.2001 г., бр. 47 от 10.05.2002 г., в сила от 11.06.2002 г., бр. 74 от 30.07.2002 г., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., изм. и доп., бр. 42 от 9.05.2003 г., изм., бр. 69 от 5.08.2003 г., бр. 84 от 23.09.2003 г., доп., бр. 107 от 9.12.2003 г., бр. 6 от 23.01.2004 г., изм., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г.
кн. 8/99 г., стр. 177; кн. 11/2000 г., стр. 49; кн. 6/2003 г., стр. 244; кн. 9/2003 г., стр. 9; кн. 10/2003 г., стр. 105; кн. 2/2004 г., стр. 11
т. 5, р. 4, № 530а

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда собствеността и управлението на водите на територията на Република България като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водностопанските системи и съоръжения.

Чл. 2. Законът има за цел да осигури единно и балансирано управление на водите в интерес на обществото, защита на здравето на населението и устойчиво развитие на страната чрез:

1. комплексно, многократно и ефективно използване на водните ресурси;
2. развитие и опазване на водните ресурси за задоволяване потребностите от вода на сегашните и на бъдещите поколения;
3. възстановяване качеството на водите и опазването им от замърсяване, изтощаване и други неблагоприятни въздействия върху техния режим;
4. съхраняване и опазване на водните екосистеми и свързаните с тях компоненти на околната среда;
5. насърчаване на организираното използване на водите;
6. предотвратяване или ликвидиране на последиците от вредното въздействие на водите.

Чл. 3. Води на територията на страната са:

1. повърхностните води и водите на устията на реките;
2. подземните, включително минералните води;
3. вътрешните морски води и териториалното море.

Чл. 4. Воден обект е постоянно или временно съсредоточие на води със съответни граници, обем и воден режим, в земните недра и в естествено или изкуствено създадени форми на релефа заедно с принадлежащите към тях земи.

Чл. 5. Използването на водите се осъществява чрез водностопански системи, които включват съоръжения за отнемане, съхраняване, транспортиране, разпределяне, отвеждане и пречистване на води, за използване на водната енергия и за защита от вредното въздействие на водите.

Чл. 6. Водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения на територията на страната могат да бъдат собственост на държавата, на общините, на физически и юридически лица.

Чл. 7. Уредбата на отношенията, свързани със собствеността върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, се основава на следните принципи:

1. обществената значимост на водата като ценен природен ресурс;
2. многоцелево използване на водите и водните обекти с оглед задоволяване на стопански интереси без вреда за обществените интереси и за съществуващи права;
3. закрила на правото на собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения, доколкото с упражняването ѝ не се уврежда целостта и единството на хидроложкия цикъл и на природната водна система;
4. упражняването на правото на собственост така, че да не се нарушава технологичното единство на водностопанската система.

Чл. 8. (1) Общото водоползване и ползване на водните обекти и водоползването за задоволяване на собствени потребности е безвъзмездно.

(2) За водоползване и ползване на водните обекти с цел стопанска дейност се заплаща такса за използването на природния ресурс като гаранция за създаване на еднакви правни условия за стопанска дейност на всички граждани и юридически лица.

(3) Лицата, осъществяващи дейностите по ал. 1 и 2, са длъжни да опазват околната среда.

Чл. 9. (1) Водите по чл. 3 се управляват на национално и на басейново ниво.

(2) Управлението на национално ниво е изключително право на Министерския съвет, упражнявано чрез Министерството на околната среда и водите.

(3) За подпомагане на дейността по ал. 2 към Министерството на околната среда и водите се създава Висш консултативен съвет по водите.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Висшият консултативен съвет по водите включва представители на Министерството на околната среда и водите, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа, Министерството на промишлеността, Министерството на транспорта, Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите, Гражданска защита, Министерството на енергетиката и енергийните ресурси, Българската академия на науките, общините, неправителствени организации, имащи пряко отношение към водите, и други.

(5) Министърът на околната среда и водите издава Правилник за устройството и дейността на Висшия консултативен съвет по водите.

(6) Управлението на басейново ниво в обхвата на една или няколко водосборни области се осъществява от басейнови органи на управление на водите.

Чл. 10. (1) Държавната политика, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопанските системи и съоръжения, се осъществява от:

1. министъра на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения на населените места и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите на населените места;

2. министъра на земеделието, горите и аграрната реформа - за хидромелиоративни системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите извън границите на населените места;

3. (изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Министерството на енергетиката и енергийните ресурси - за хидроенергийни системи и обекти;

4. министъра на околната среда и водите - за вододобивните съоръжения за минерални води, публична държавна собственост.

(2) Политиката, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция и модернизация на водностопански системи и съоръжения - общинска собственост, се осъществява от кмета на общината.

Глава втора

ПРАВО НА СОБСТВЕНОСТ ВЪРХУ ВОДИ, ВОДНИ ОБЕКТИ И ВОДНОСТОПАНСКИ СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Раздел I

Държавна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 11. Публична държавна собственост са следните води и водни обекти:

1. водите на реките и принадлежащите им земи, както и водите във водохранилищата, включително и тези в язовирите и микроязовирите;

2. естествени езера, лагуни, лимани, блата и блатисти местности, когато са разположени в земи - държавна собственост;

3. подземните води, с изключение на минералните, независимо от това дали се намират под държавна, общинска или частна собственост;

4. естествените водопади и прилежащите им ивици в зависимост от естествения ландшафт, но не по-тесни от 10 м от двете страни на водопада;

5. водите, в това число отпадъчните води, когато изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична държавна собственост.

Чл. 12. (1) Публична държавна собственост са островите и земите, образувани в резултат на естествени процеси, настъпили в реките, водоемите и островите във вътрешните морски води и териториалното море.

(2) Публична държавна собственост са континенталният шелф в границите на вътрешните морски води и териториалното море и крайбрежната заливаема ивица на р. Дунав.

Чл. 13. Публична държавна собственост са следните водностопански системи и съоръжения:

1. комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, по списък съгласно приложение № 1, което е неразделна част от този закон;

2. съоръжения и устройства - недвижими имоти за измерване на количеството и качеството на водите - публична държавна собственост;

3. системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите, изградени с държавни средства - защитни диги, корекции на реки и отводнителните системи, с изключение на тези по чл. 19, т. 4, буква "г";

4. наблюдателните сондажи, изградени с държавни средства.

Чл. 14. Изключителна публична държавна собственост, която не може да бъде преобразувана в частна, са:

1. вътрешните морски води и териториалното море;

2. минералните води по списък съгласно приложение № 2, което е неразделна част от този закон.

Чл. 15. Публична държавна собственост са и земите, заети от най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване, публична държавна собственост, и на водоизточниците на минерални води по чл. 14, т. 2.

Чл. 16. (1) Държавната собственост върху води, обявена за публична по този закон, не може да се обявява за частна държавна собственост.

(2) Извън собствеността, обявена за публична държавна собственост по този закон, държавата може да притежава или да придобива и право на собственост върху води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения, за които законът предвижда, че могат да бъдат предмет на частна собственост.

(3) Собствениците на земеделски земи и гори, върху които са построени язовири и водностопански съоръжения, които не са обезщетени за това по съответния ред, се обезщетяват по реда на чл. 10б и чл. 35 от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи и на Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

Чл. 17. (1) Водите, водните обекти и водностопанските съоръжения - държавна собственост, се актуват съобразно изискванията на Закона за държавната собственост.

(2) Минералните води се актуват въз основа на информация, предоставена от Министерството на околната среда и водите.

(3) Копия от актовете за водите, водните обекти и водностопанските съоръжения, съставени по предвидения ред, се изпращат в Министерството на околната среда и водите в двумесечен срок от съставянето на актовете.

(4) АLINEЯ 3 се прилага и при извършени корекции на актовете за държавна собственост.

(5) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - държавна собственост, се прилага Законът за държавната собственост, доколкото с този закон не е предвидено друго.

Раздел II

Общинска собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 18. (1) Собствеността на общината върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения е публична и частна общинска собственост.

(2) Публичната общинска собственост върху води не може да бъде обявявана за частна общинска собственост.

Чл. 19. Публична общинска собственост са:

1. водите и водните обекти, в това число естествени извори, езера и блата, когато са разположени на земи - общинска собственост, и не са води и водни обекти по чл. 11;

2. водите, в т.ч. отпадъчните, които изтичат от имоти, публична или частна собственост, и се вливат във води - публична общинска собственост;

3. минералните води, без тези по чл. 14, т. 2;

4. (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) водностопанските системи и съоръжения на територията на общината с изключение на тези, които са включени в имуществото на търговски дружества или на сдружения за напояване и които се изграждат със средства или с кредити на търговските дружества или на сдруженията за напояване:

а) съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места в общината, включително и пречиствателните станции за питейни води;

б) съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчните води от населените места;

в) (доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) язовирите и микроязовирите, с изключение на тези по чл. 13, т. 1 и включените в имуществото на търговските дружества към датата на влизането в сила на този закон или на сдружения за напояване, без съдържащите се в тях води;

г) защитните диги и съоръженията и системите за укрепване на речните легла в границите на населените места;

д) водопреносните и водоразпределителните мрежи за минерални води;

е) земите от най-вътрешния пояс на санитарно-охранителните зони на водоизточниците и съоръженията с изключение на тези по чл. 15.

Чл. 20. (1) При сключване на договор за концесия за води, водни обекти, водностопански системи и съоръжения - публична общинска собственост, общинският съвет определя:

1. местата за общо използване на водите и водните обекти;

2. съществуващите права на използване на водите във водохранилището.

(2) Ако общинският съвет не изпълни условията по ал. 1, концесионерът не може да забрани упражняването на посочените права.

(3) Съоръженията - публична общинска собственост по чл. 19, т. 4, буква "в", се предоставят на концесия без търг или конкурс с предимство на водни сдружения от организирани водоползватели, собственици на най-малко 50 на сто от напояваните земи.

(4) За обекти по чл. 19, т. 4, буква "в" предметът на концесията, която се предоставя с решението по чл. 72, т. 1 от Закона за общинската собственост, се съгласува предварително с Министерството на околната среда и водите по отношение съответствието с плана за управление на речния басейн.

(5) На лицето, сключило договор за концесия, не могат да бъдат налагани по-строги условия за водоползване и/или ползване от посочените при съгласуването.

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) Минералните води по чл. 19, т. 3 се актуват като публична общинска собственост само при наличие на издаден сертификат и/или комплексна балнеологична оценка от Министерството на здравеопазването и/или стопанска оценка от Министерството на околната среда и водите.

(2) Редът и начинът за издаване на сертификата и оценките по ал. 1 се определят в наредбата по чл. 135, т. 2.

(3) Особено право на водоползване на минерални води - публична общинска собственост, се предоставя само при утвърдени експлоатационни ресурси на минерални води.

(4) Правният, финансово-икономическият, социалният и екологичният анализ на концесията по чл. 71, ал. 2 от Закона за общинската собственост за минерални води - публична общинска собственост, се изготвят съгласно утвърдените от Министерството на околната среда и водите методически указания за изготвянето на концесионните анализи за предоставяне на концесии на минерални води.

(5) Предложението на кмета на общината по чл. 71, ал. 2 от Закона за общинската собственост се съгласува с Министерството на околната среда и водите по отношение на параметрите на концесията и условията за охрана и мониторинг на минералната вода.

(6) При предоставяне на право на ползване на водите по ал. 1 собственикът на имота, в който се намира водоизточникът, има предимство при равни други условия.

Чл. 22. (1) Частна общинска собственост са придобитите от общината имоти, води, водни обекти и водностопански системи и съоръжения извън имотите, описани в чл. 19.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) По отношение на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - общинска собственост, се прилага Законът за общинската собственост, доколкото с този закон и Закона за сдружения за напояване не е предвидено друго.

Раздел III

Частна собственост върху водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения

Чл. 23. Собственикът на земята е собственик и на водите и водните обекти в имота, освен ако те не са собственост на държавата или на общината.

Чл. 24. Частна собственост са:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) извиращите в границите на недвижимия частен имот води, с изключение на минералните води, докато текат през него, освен ако не са каптирани или не са включени във водоснабдителните системи;

2. езерата, които не се подхранват от или през които не протичат води - публична държавна или публична общинска собственост;

3. събиращите се в границите на недвижимия имот валежни води и изградените за тази цел съоръжения;

4. водите, изтичащи от водните обекти по т. 1, 2 и 3, до мястото на вливането им във води - публична държавна или публична общинска собственост;

5. леглата на водите по т. 1, 2, 3 и 4;

6. кладенците в недвижимия имот;

7. съоръженията и системите за използване, отвеждане и пречистване на водите, обслужващи съответния имот, както и съоръженията за предотвратяване и ликвидиране на последиците от вредното въздействие на водите.

Чл. 25. (1) Общините водят регистър на кладенците на територията на общината.

(2) Кметовете на общини ежегодно изпращат справка за измененията в регистъра по ал. 1 в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 26. Владението, ползването и разпореждането с водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения - частна собственост, се извършват според общите разпоредби за собствеността, доколкото в този закон не се предвижда друго.

Раздел IV

Съсобственост върху водни обекти и водностопански системи и съоръжения

Чл. 27. Правото на собственост върху воден обект, водностопанска система или съоръжение може да принадлежи и общо на две или повече лица, когато тези обекти са разположени в съсобствен имот. В този случай съсобствеността на водния обект, водностопанската система или съоръжение следва съсобствеността на земята, освен ако не е установено друго.

Чл. 28. (1) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, не се допуска обособяването на реални части от водния обект.

(2) При извършването на делба на съсобствен имот, в който има воден обект, съсобственикът, който има право на по-голям дял от имота, има предимство при възлагането на водния обект.

(3) Останалите съсобственици получават паричната равностойност на техните дялове в срок 14 дни след сключването на договора за делба, съответно от влизането в сила на съдебното решение за извършване на делбата.

Чл. 29. За неуредените в този раздел случаи се прилагат съответните разпоредби на Закона за собствеността.

Раздел V

Придобиване на право на собственост върху водните обекти, водностопанските системи и съоръжения

Чл. 30. (1) Придобиването на правото на собственост върху водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се извършва чрез правна сделка за земята, в която са разположени, или по наследство.

(2) Не се допуска придобиване по давност на водни обекти, водностопански системи и съоръжения - публична държавна и общинска собственост.

Чл. 31. (1) Когато водите на реката в резултат на естествени процеси, в това число природни бедствия, образуват ново корито и изоставят старото, новозаетото място става публична държавна собственост, а изоставеното място остава публична държавна собственост.

(2) В този случай засегнатият собственик е длъжен да уведоми органа по чл. 10, ал. 1, т. 1 или 2, който в 6-месечен срок на основата на технико-икономически анализ предприема действия за коригиране на настъпилите промени.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 47 от 2002 г.) В случай че проведените мероприятия доведат до връщането на реката в старото ѝ корито, засегнатият собственик на земя възстановява правото си на собственост върху парцела. Ако това е технически невъзможно или икономически неизгодно, засегнатите собственици на земя се обезщетяват с равностойна земя от държавния или общинския поземлен фонд по реда на чл. 10б от Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи.

Чл. 32. Собственикът на частния воден обект не придобива собствеността върху земята, която водата покрива в извънредните си разливи.

Раздел VI

Ограничения на правото на собственост

Чл. 33. (1) Упражняването на правото на собственост може да се ограничава в следните случаи:

1. при извършване на проучване и добив на подземни води и водовземане на изворни води в имот, частна собственост, както и в имоти, разположени в границите на най-вътрешния и средния пояс от санитарно-охранителните зони около водоизточниците на минерални води;

2. при изграждането на нови обекти, свързани с ползването, опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за по-целесъобразното оползотворяване на водните ресурси.

(2) Ако осъществяването на мероприятията по ал. 1 трайно лишава собственика от ползването на целия имот или на част от него, същият се отчуждава принудително по реда на Закона за държавната собственост.

(3) Заповедите на компетентния орган, издадени на основанията, посочени в този раздел, не могат да бъдат изпълнени преди влизането в сила на акта, постановяващ отчуждаването на засегнатия имот, и преди изплащането на определеното обезщетение.

Чл. 34. (1) Проучване и добив на подземни води и водовземане на изворни води в имот - частна собственост, може да бъде осъществено само на основание на редовно разрешително за извършване на съответната дейност.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват въз основа на писмен договор със собственика, където се определят условията за извършване на дейността и длъжимото обезщетение.

(3) Компетентният орган съгласно разпоредбите на този раздел предлага на собственика проектодоговор, който задължително трябва да съдържа данни относно:

1. необходимите проучвателни и/или строително-монтажни дейности;

2. частта от имота, която ще бъде на разположение на изпълнителя за извършване на проучването или строителството;

3. частта от имота, която ще остане заета от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството;

4. срока за завършване на проучването или строителството;

5. необходимите работи за рекултивация на терена след извършване на проучването или строителството;

6. паричното обезщетение, ако по време на проучването или строителството собственикът бъде лишен от възможността да ползва имота си, както и реда за заплащане на обезщетението;

7. годишно парично обезщетение, ако част от имота остане зает от построените съоръжения след завършване на проучването или строителството; паричното обезщетение по тази точка се преустановява след възстановяването на имота в първоначалния му вид;

8. други условия, които биха създали гаранция за опазване на имота и спокойствието на собственика на имота.

(4) Засегнатият собственик може да отговори в едномесечен срок от получаването на предложението.

(5) Ако засегнатият собственик не приеме предложението в срока по ал. 4, се прилагат правилата за ограничаване на собствеността и за обезщетяване, предвидени в този раздел.

Чл. 35. (1) Когато при липса на друга възможност се налага водовземане на изворни води в имот, който не е държавна или общинска собственост, за задоволяване на питейно-битовото водоснабдяване на района, министърът на регионалното развитие и благоустройството на базата на технико-икономически изследвания издава заповед за извършване на необходимите дейности за осъществяване на водовземането.

(2) Със заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството задължително се определят обстоятелствата, посочени в чл. 34, ал. 3.

(3) Министърът на регионалното развитие и благоустройството издава заповедта по ал. 1.

(4) Изпълнителят на строителството отговаря за вредите, причинени на собственика на засегнатия имот при неспазване на правилата за строителство и на условията на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Лицето, в чийто имот е извършено водовземането, има право на безплатно водоползване в размер не повече от 10 куб. м на денонощие, независимо от полученото обезщетение.

Чл. 36. (1) За извършване на проучване на подземни води в имот - частна собственост, министърът на околната среда и водите издава заповед, с която задължително определя обстоятелствата по чл. 34, ал. 3.

(2) Проучването на подземни води се извършва при максимално отчитане на интересите на собственика.

(3) Лицето, извършило проучването, носи отговорност за причинени вреди в отклонение от условията на заповедта на министъра на околната среда и водите и на специалните нормативни актове, регламентиращи проучването на подземните води и извършването на рекултивацията на засегнатите площи.

Чл. 37. (1) Добивът на подземни води в имот - частна собственост, се извършва само на води с гарантирано питейно качество, ползвани за питейни цели, и след извършване на строително-монтажни работи, определени от министъра на регионалното развитие и благоустройството при условията и по реда на чл. 35.

(2) Съществуването в района на друга възможност за добив на подземни води за питейно-битово водоснабдяване от имот - държавна или общинска собственост, е основание за отмяна на заповедта на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

Чл. 38. (1) Когато се налага изграждането на нови обекти, свързани с опазването или със защитата от вредното въздействие на водите, както и за задоволяване на такива държавни или общински нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, се допуска принудително отчуждаване на частни имоти, на части от тях или на съществуващи водностопански съоръжения след предварително и равностойно обезщетение.

(2) В случаите по ал. 1 министърът на регионалното развитие и благоустройството или министърът на земеделието, горите и аграрната реформа в зависимост от компетентността си правят искане за принудително отчуждаване на засегнатия недвижим имот по реда на Закона за държавната собственост.

(3) Основание за принудителното отчуждаване са утвърдените водностопански планове, съдържащи технико-икономически изследвания, доказващи, че държавната или общинската нужда не може да бъде задоволена по друг начин.

Глава трета

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 39. Използването на водите и водните обекти включва водоползване и ползване на водния обект.

Чл. 40. Използването на водите и водните обекти е:

1. общо и индивидуално според това дали титулярите на правото са неограничен брой лица или индивидуално определени лица;

2. с разрешение и без разрешение според това дали законът предвижда издаване на индивидуален административен акт като предпоставка за пораждаване на правото на използване, или правото на използване се поражда по силата на друг юридически факт;

3. особено когато основанието за пораждаване на правото на използване е договор за предоставяне на концесия.

Чл. 41. (1) Общото водоползване и ползване на водните обекти е правото на гражданите да ползват водите и/или водните обекти - публична държавна или общинска собственост, за лични нужди, отход и водни спортове, водопой на животни и къпане.

(2) Условията и редът за използване по ал. 1 на водите и водните обекти се определят за публична държавна собственост от областния управител, а за публична общинска собственост - от общинския съвет, в съответствие с издадените разрешителни за водоползване и ползване на водните обекти и по начина, който гарантира опазването на живота и здравето на населението и на околната среда.

(3) Областният управител - за публичната държавна собственост, и кметът на общината - за публичната общинска собственост, е длъжен да обяви:

1. водните обекти, предоставени за общо водоползване и ползване с определяне на местата за тази цел;

2. изискванията, условията или забраната за определен вид общо водоползване или ползване;

3. разрешените заварени индивидуални права на използване, както и правата на използване, които предстои да се предоставят;

4. обхвата и предназначението на принадлежащите земи към водните обекти по т. 1 с оглед осъществяване на определени видове общо водоползване или ползване, съответно ограничение или забрани на други видове използване, както и изисквания към обекти и дейности, съвместими с общото водоползване и ползване;

5. местата за преминаване през имоти - частна собственост, в случаите, когато за общото водоползване и/или ползване достъпът до водния обект се осъществява през такива имоти след предварително съгласуване със собственика на имота; при липса на съгласие се прилагат разпоредбите на Закона за териториално и селищно устройство.

(4) Обявяването по ал. 3, т. 1, 2 и 5 се извършва задължително и чрез поставянето на табели на определените места, а по т. 3 и 4 - чрез публичен регистър.

Чл. 42. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) Собственикът на воден обект, водата в който е публична собственост, както и собственикът на частен воден обект, е длъжен да обяви ограниченията за общото водоползване или ползване, съответно забрана за това, чрез публикация или по друг начин. Ограниченията и забраните могат да се налагат от технологични и хигиенно-епидемиологични съображения.

Чл. 43. (1) Индивидуално използване на водите и водните обекти е налице, когато съответното право се осъществява от определен титуляр.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Собственикът или ползвателят на един недвижим имот има право на безплатно водоползване на намиращите се във или под имота повърхностни и подземни води в количество не повече от 10 куб. м на денонощие.

(3) Извън случаите по ал. 2 за индивидуалното използване на водите и водните обекти се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.

(4) При доказани нарушения по ал. 2 органът по чл. 52, ал. 1, т. 3 може да задължи титуляря на правото на използване да монтира измервателни устройства.

Чл. 44. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Разрешение за водоползване се изисква във всички случаи, освен когато се черпят води не повече от 10 куб. м на денонощие за собствени нужди.

(2) Водоползването включва вземането на води от водните обекти и/или отклоняването им от тях, както и използването на енергията на водата.

(3) За преобразуване на енергията на водата без отклоняването ѝ от водните течения в електрическа енергия чрез турбини с мощност до 20 киловата не се изисква разрешително по реда на този закон.

(4) Изграждането на кладенец за индивидуално безплатно водоползване на подземни води става, без да е необходимо разрешително, но след като собственикът уведоми общинската администрация.

(5) Собственикът или ползвателят на имота, където е изграден кладенец при условията на ал. 4, е длъжен в тримесечен срок от изграждането му да го обяви в общинската администрация за нанасянето му в регистъра на кладенците.

(6) Когато имотът попада в границите на най-вътрешния и средния пояс на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и находищата на минерални води, както и в райони с ликвидиран геотехнологичен добив на уран, се изисква разрешително за хидрогеоложко проучване, изграждане, ремонт и реконструкция на вододобивни съоръжения за подземни води и за водоползване по реда на този закон.

Чл. 45. (1) Водоползвателите са лица, включително собственици на водни обекти, които черпят води в съответствие с условията и изискванията на разрешителното за водоползване, както и лицата по чл. 44.

(2) Разрешителното за водоползване се издава при условията и по реда, определени от този закон.

Чл. 46. (1) Разрешително за ползване на воден обект е необходимо за:

1. изграждане на нови, реконструкция или модернизация на съществуващи системи и съоръжения за:

а) регулиране на оттока;

б) линейна инфраструктура, пресичаща водни обекти - аквадукти, мостове, преносни мрежи и проводни;

в) проучване и добив на подземни води;

г) защита от вредното въздействие на водите;

д) заустване на води;

е) добив на пясък, баластра и други;

ж) отдих и воден спорт;

2. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2001 г.) извършване на дейности, в това число стопански риболов,

риборазвъждане, добив и възпроизводство на аквакултури и други биологични ресурси, когато не се извършва водоползване;

3. други цели, извън общото ползване, при постигането на които се въздейства върху естественото състояние на водния обект, включително за покриване на речни участъци, за изпускане на води от водния обект и за заустване на води в него.

(2) Ползвателите на водния обект са лица, включително и собственици на водните обекти, които осъществяват дейността си по ал. 1 в съответствие с условията и изискванията в разрешителното.

(3) Разрешителното за дейностите по ал. 1 се издава по реда на този закон, освен в случаите, в които се изисква оценка на въздействието върху околната среда съгласно Закона за опазване на околната среда, като решението по оценка на въздействието върху околната среда съдържа всички компоненти на разрешителното за ползване на воден обект по чл. 56.

(4) Представянето на разрешителното по ал. 1, респективно положителното решение по оценка на въздействието върху околната среда - за случаите по ал. 3, е задължително за одобряване на проекта и за издаване на разрешение за строеж.

Чл. 47. (1) Особено право на водоползване на води - изключителна държавна собственост, може да се предоставя чрез концесия само за минерални води, когато водоползването е с търговска цел и е предназначено за:

1. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) бутилиране на натурална минерална вода и/или газирани и други напитки, в състава на които се включва минерална вода;

2. извличане на ценни вещества;

3. добив на хидрогеотермална енергия.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) Концесия за минерални води се предоставя при отчитане на потребностите на лечебните заведения за болнична помощ и на общото водоползване за пиене и водоналиване.

(3) При предоставяне на концесия за минерална вода - изключителна държавна собственост, една част, не по-малка от 30 на сто от концесионното възнаграждение, определена с решението на Министерския съвет по

реда на Закона за концесиите, се заплаща от концесионера на общината, на територията на която се учредява концесионното право.

(4) Концесия за ползване на водните обекти и свързаните с тях водностопански системи и съоръжения - публична собственост, се предоставя и за изграждане на нови хидротехнически, хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения.

(5) (Нова - ДВ, бр. 107 от 2003 г.) За добив на геотермална енергия от минерални води - изключителна държавна собственост, когато се използват само като топлоносител и се връщат обратно в съответното находище, се заплаща концесионно възнаграждение, определено по методика, приета от министъра на околната среда и водите и министъра на енергетиката и енергийните ресурси.

Чл. 48. (1) Водоползвателите и ползвателите на водни обекти имат задължение да:

1. използват рационално водните ресурси, намаляват загубите на вода, като полагат грижи за опазване на околната среда;

2. използват водите и водните обекти в съответствие с целите и условията на тяхното предоставяне;

3. поддържат необходимото качество на водата в съответствие с нормативните изисквания и условията на разрешителното;

4. (доп. - ДВ, бр. 41 от 2001 г.) не допускат нарушаване на обществени интереси и придобити права, включително правата за извършване на стопански риболов и други рибностопански дейности при условията и по реда на Закона за рибарството и аквакултурите;

5. определят с проект санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и тези за минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, и да поддържат в необходимото състояние определения най-вътрешен пояс и крайбрежните заливаеми ивици в съответствие с нормативните изисквания;

6. измърват и да водят отчет за изземваните и използваните води, за отвежданите и изпусканите води, за нивата на подземните води, а при хидротехнически подпорни съоръжения - за водните строежи до максимално ниво, както и за замърсяващите вещества, според изрично посочените в разрешителното условия;

7. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) осъществяват технологични, хидротехнически, агротехнически, водоохранителни, хигиенно-епидемиологични и други мероприятия, когато това е предвидено в условията при предоставяне на използването;

8. осигуряват свободен достъп на държавните и общинските органи, оправомощени да прилагат разпоредбите на закона;

9. сключват договори с абонатите при предоставяне на водни услуги;

10. уведомяват своевременно абонатите за нарушаване на договорения режим на водоползването.

(2) Водоползвателите и/или ползвателите на водни обекти, които подлежат на интегриран контрол на замърсяването, са длъжни да отчитат нивото на развитие и най-добрите налични технологии в производствения процес и процеса на пречистване на водите и не изискват големи допълнителни разходи, както и възможностите за намаляване количеството на отпадъчните води.

Чл. 49. (1) По смисъла на този закон обществени интереси се нарушават, когато в резултат на водоползване или ползване се създава опасност от:

1. ограничаване на общото водоползване или ползване;

2. застрашаване на отбраната и сигурността на страната;

3. нарушаване условията на плановете за управление на речния басейн;

4. негативни въздействия върху бреговете, върху съоръженията, върху качеството на водите и върху защитени територии или при разхищението на води.

(2) Обществени интереси се нарушават и при разпространение в търговската мрежа на бутилирани минерални води без съответния сертификат.

(3) Придобити права са:

1. права на водоползване и ползване, за които са издадени разрешителни и които се упражняват по силата на този закон;

2. особени права на водоползване и ползване на водни обекти, за които е учредена концесия;

3. вещни права, учредени съгласно гражданското законодателство.

Глава четвърта

РАЗРЕШИТЕЛЕН РЕЖИМ

Раздел I

Общи положения

Чл. 50. (1) Разрешително се издава за водоползване и за ползване на воден обект.

(2) За издаване на разрешителните за водоползване и за ползване на воден обект се заплащат такси, определени с тарифа от Министерския съвет.

(3) Когато естеството на дейността, за която се иска разрешителното, включва едновременно водоползване и ползване на водния обект, се издава едно общо разрешително, съдържащо условията за водоползване и за ползване на водния обект.

(4) При разрешаване на водоползванията се спазва следният ред на удовлетворяване на исканията:

1. питейно-битово водоползване;

2. лечение и профилактика - само за минерални води;

3. селскостопанско водоползване;
 4. други цели, включително промишлено водоползване, отдих и хидроенергетика.
- (5) Приоритетите по ал. 4 се прилагат при спазване на екологичните изисквания.

Чл. 51. За извършване на сондажна и/или минна дейност в райони със значителни ресурси на подземни води, определени със заповед на министъра на околната среда и водите, се изисква съгласуване с Министерството на околната среда и водите по отношение на условията за ползване на водните обекти, съдържащи подземни води.

Чл. 52. (1) Разрешително се издава от:

1. Министерския съвет - за нуждите на отбраната и националната сигурност;
2. министъра на околната среда и водите за:
 - а) водоползване и ползване на язовирите по приложение № 1 към чл. 13, т. 1;
 - б) ползване на вътрешните морски води, на териториалното море и на р. Дунав, с изключение за ползването им за целите на водния транспорт;
 - в) прехвърляне на води между речни басейни чрез изградени деривации;
 - г) заустване на отпадъчни води, съдържащи опасни вещества, в земните недра;
 - д) хидрогеоложки проучвания и за изграждане, реконструкция и модернизация на водовземни съоръжения от подземни води;
 - е) завиряване на новоизградени водни обекти;
 - ж) водоползване в случаите, когато минерални води - изключителна държавна собственост, не са предоставени на концесия;
3. директора на басейновата дирекция за всички останали случаи за водоползване и ползване на води и водни обекти - публична държавна собственост, извън посочените в т. 2.

(2) Разрешителни за ползване на водни обекти - части от р. Дунав, вътрешните морски води или териториалното море, се издават от министъра на околната среда и водите след съгласие на Министерството на отбраната и на Министерството на транспорта.

Чл. 53. Водите на комплексните и значими язовири съгласно приложение № 1 се използват по ред и начин, установен със заповед на министъра на околната среда и водите по предложение на заинтересуваните водоползватели.

Чл. 54. Изграждането на деривации за прехвърляне на води между речни басейни се извършва с решение на Народното събрание.

Чл. 55. При издаване на разрешително органите по чл. 52, ал. 1 отчитат:

1. наличните водни ресурси;
2. потребностите на кандидата за водоползвател, съответно ползвател на воден обект;
3. състоянието на водния обект;
4. придобитите права.

Чл. 56. (1) Разрешителното съдържа:

1. име, местожителство, гражданство на водоползвателя или ползвателя - физическото лице, фирма и седалище на юридическото лице;
2. единен граждански номер за физическите лица и единен идентификационен номер за юридическите лица;
3. цел на използването;
4. воден обект, водностопанска система или съоръжение за водоползване, местност, административно-териториална единица, код по единния класификатор на населените места;
5. място на водовземането, водно количество, място на водоползването или ползването;
6. лимит на ползваната вода;
7. схема и пространствени граници на водния обект, или неговата част, които се предоставят за ползване, както и условията на водоползването или ползването;
8. технически параметри за експлоатация на водностопанските системи и съоръжения;
9. място за заустване на отпадъчните води или начин на отвеждане на възвратимите води с посочване на количеството и качеството на заустваните, съответно на отвежданите води;
10. индивидуални емисионни ограничения и други условия и изисквания към титуляря на разрешителното за опазване на водите, водния обект и околната среда;
11. срок на започване и на завършване на строителството;
12. начален и краен срок на действие на разрешителното;
13. задължение за монтиране на необходимите измервателни устройства за измерване на отнеманите и заустваните водни количества;
14. задължение за измерване на нивата на подземните води;
15. условия за контрол и контролиращ орган;
16. местата и режима за общо използване на водите във водохранилищата;
17. други условия.

(2) Условията по ал. 1, т. 10 се актуализират от органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 на всеки 3 години от издаване на разрешителното.

(3) Неразделна част от разрешителното за водоползване от комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1, са режимните графици, утвърждавани от министъра на околната среда и водите.

Чл. 57. (1) Разрешителното се издава за срок:

1. до 35 години - за завиряване на и за водоползване от комплексни язовири за хидроенергийни и хидромелиоративни цели;

2. до 25 години - за водоползване с цел питейно-битово водоснабдяване;

3. до 10 години - в останалите случаи.

(2) Сроковете по ал. 1 не засягат условията по чл. 56, ал. 2.

Чл. 58. (1) Разрешително не се изисква, а е необходимо само 30-дневно предварително писмено уведомяване на басейновата дирекция, ако собственикът или ползвателят на недвижим имот има намерение да извърши следните дейности:

1. развитие, модернизирание или технологично обновяване на съществуващи инсталации и технологични процеси, водещи до незначително изменение на количеството и качеството на използваните води, определено с вече издаденото разрешително;

2. ползване на повърхностни води чрез поставяне на временни отбивни съоръжения, необходими за изграждането на даден строителен обект, ако отнеманото водно количество е по-малко от 10 литра на секунда и полученият отток след използването влияе незначително на качеството на водите.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 2 собственикът или ползвателят на недвижимия имот, където се осъществява използването на водите и водните обекти, представя справка за планираните от него дейности, от която да е видно какъв е обемът и характерът на дейността и какви мерки се предвиждат за опазването на водите.

(3) Ако директорът на басейновата дирекция прецени, че планираната дейност не отговаря на изискванията по ал. 1, той уведомява собственика в рамките на срока по ал. 1 за необходимостта от издаване на разрешително.

Чл. 59. (1) Разрешителното се издава на основата на документи, изготвени по официални данни от метеорологични, хидроложки, хидрогеоложки и други инженерно-екологични проучвания, а за подземни води - и при утвърдени експлоатационни ресурси и утвърден проектен добив.

(2) Когато такава информация липсва и ако тя е от съществено значение за преценката на обстоятелствата по чл. 55, органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 може да задължи молителя да представи за негова сметка необходимата информация.

Раздел II

Условия и ред за издаване на разрешителното

Чл. 60. (1) За откриване на процедура за издаване на разрешително за водоползване и/или ползване кандидатите подават заявление, което съдържа данните, които се изискват по чл. 56, т. 1 - 6.

(2) За издаване на разрешително за водоползване от подземни води към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

1. доклад за оценка на експлоатационните ресурси;

2. проект за добив на подземни води;

3. положително решение по оценка на въздействието върху околната среда в случаите, предвидени в Закона за опазване на околната среда.

Чл. 61. (1) Заявлението по чл. 60 се подава до:

1. директора на съответната басейнова дирекция, когато разрешителното се издава от него, както и в случая по чл. 52, ал. 1, т. 2, букви "г" и "д";

2. министъра на околната среда и водите в останалите случаи.

(2) Органът по ал. 1 проверява дали съдържанието на заявлението и на приложените документи отговаря на изискванията по чл. 60.

(3) Когато не са изпълнени изискванията по чл. 60, органът по ал. 1 уведомява заявителя да отстрани недостатъците в 14-дневен срок.

Чл. 62. (1) Органът по чл. 61, ал. 1 преценява искането, като съобразява:

1. предвижданията на влезлите в сила Национален водностопански план и планове за управление на речните басейни;

2. съвместимостта с обществените интереси, в това число нуждите на населението от района на водовземането;

3. съответствието с изискванията за опазване на околната среда, регламентирани от международни договори и вътрешното законодателство;

4. възможността за съвместно използване на съществуващите и предвижданите за изграждане съоръжения за исканото водоползване и/или ползване;

5. наличните водни ресурси по количество и качество според съществуващите водностопански отношения и плановите предвиждания;

6. съответствието на заявеното водно количество с целите на водоползването;

7. наличието на други възможности за задоволяване на искането за водоползване и/или ползване.

(2) Преценката по ал. 1 се извършва в едномесечен срок от завеждането на заявленията, съответно - от отстраняване на недостатъците на заявлението.

(3) При установена невъзможност за задоволяване на исканото водоползване и/или ползване органът по чл. 61, ал. 1 може да откаже откриване на процедура за издаване на разрешително.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) В срока по ал. 2 и ако не са налице основания за отказ, басейновата дирекция изпраща на общинската администрация за публично обявяване чрез поставянето им на определените за това места копие от приетото заявление, както и данни за мястото за представяне на искания и възражения от заинтересуваните лица.

(5) При условията на ал. 4 и в случаите, когато органът, приел заявлението, е министърът на околната среда и водите, материалите се обнародват в "Държавен вестник".

Чл. 63. (1) Обявяване и обнародване по чл. 62, ал. 4 и 5 не се извършва, когато:

1. водоползването и/или ползването се иска за нуждите на отбраната и на националната сигурност;
2. водоползването и/или ползването се иска за частен воден обект или за обект - публична общинска собственост, за който е сключен договор за концесия;
3. се иска разрешително за изграждане на водовземни съоръжения за подземни води от титуляря на разрешителното за хидрогеоложко проучване на същия терен;
4. се иска разрешително за водоползване от подземни води.

(2) В случаите по ал. 1 органът, приел заявлението, уведомява заявителя за възможността да подаде искане за издаване на разрешително по чл. 66.

Чл. 64. (1) В едномесечен срок от обявяването или обнародването заинтересуваните лица могат да:

1. поискат същото или аналогично на заявеното разрешително;
2. възразят срещу издаването на разрешителното;
3. предложат условия, при които да бъде издадено разрешителното с оглед гарантиране на лични или обществени интереси.

(2) Когато се иска разрешително за хидрогеоложки проучвания или изграждане на водовземни съоръжения за подземни води в имот - частна собственост, заинтересуваните лица имат правата само по ал. 1, т. 2 и 3.

Чл. 65. (1) След изтичане на срока, предвиден в чл. 64, ал. 1, т. 1, всички заинтересувани лица могат да се запознаят с постъпилите искания и възражения.

(2) В 7-дневен срок от изтичането на едномесечния срок органът, приел заявлението, като взема предвид направените искания и възражения, обявява водоползването и/или ползването, за което могат да кандидатстват лицата, подали искания по чл. 64, ал. 1, т. 1.

Чл. 66. (1) В двумесечен срок от обявлението по чл. 65, ал. 2 всички лица, подали искания по чл. 64, ал. 1, т. 1, както и първоначалният заявител могат да поискат да им бъде издадено разрешително за обявеното водоползване и/или ползване, като представят заявление, което съдържа данните, които се изискват по чл. 56, ал. 1, т. 1 и 2, както и:

1. предпроектно проучване - само за разрешителните за водоползване и/или ползване на повърхностни води и водни обекти, включващо:
 - а) целта на водоползването и/или ползването;
 - б) хидроложки доклад за водоизточника;
 - в) обосновка на исканото водно количество;
 - г) схема и пространствени граници на водния обект или на негови части, които се искат за използване, включително необходимия картен материал и чертежи;
 - д) обосновка на основните технически параметри на проектните съоръжения;
 - е) площта на земята, необходима за строителството, и списък на земите, които ще бъдат засегнати от изграждането на съоръженията;
 - ж) предполагаемия срок за започване на строителството и срока за завършване, съответно за въвеждане в експлоатация на съоръженията;
 - з) мястото на заустване на отпадъчните води или начина на отвеждане на възвратимите води с посочване на количеството и качеството на заустваните, съответно на отвеждащите води;
 - и) рентабилността на проектираната дейност с посочване на вредите и ползите на засегнатите имоти;
 - й) нуждите на останалите водоползватели;
2. проект за хидрогеоложко проучване - само за разрешително за хидрогеоложко проучване;
3. доклад за резултатите от изпълнено ново или съществуващо хидрогеоложко проучване и проект за изграждане, реконструкция или модернизация на водовземните съоръжения или системи - само за разрешително за изграждане, реконструкция и модернизация на водовземни съоръжения или системи на подземни води.

(2) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.).

(4) За извършване на избор на заявител всички лица, подали искания по чл. 64, ал. 1, т. 1, както и първоначалният заявител към заявлението по ал. 1 представят и екологичен анализ.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Екологичният анализ по ал. 4 се изготвя от експерти, регистрирани по реда на чл. 21 от Закона за опазване на околната среда, и съдържа:

1. обща характеристика на обекта или дейността: местонахождение, описание на обекта или дейността; технически параметри и граници; свързана с ползването на обекта или с извършване на дейността технология; инфраструктура;

2. описание и анализ на компонентите и факторите на околната среда, които се очаква да бъдат обект на въздействие в резултат на заявените дейности: подземни води; повърхностни води; атмосферен въздух; геоложка основа, релеф и почви; растителен и животински свят, включително защитени територии; ландшафт; санитарно-хигиенни условия; културно-историческо наследство;

3. прогноза за предполагаемото въздействие върху засегнатите в резултат на дейността компоненти и фактори на околната среда;

4. мерки за намаляване на отрицателното въздействие от дейността върху компонентите на околната среда;

5. план за действие при аварийни ситуации; мерки и средства за предотвратяване, ограничаване и отстраняване на аварийни изпускания на замърсяващи вещества;

6. план за собствен мониторинг на засегнатите в резултат на осъществяване на дейността компоненти на околната среда;

7. заключение за допустимото замърсяване на околната среда в съответствие с действащите в страната норми и стандарти.

(6) Когато органът, приел заявлението, е министърът на околната среда и водите, срокът за подаване на искането по този член се определя в обнародването по чл. 62, ал. 5.

(7) За разглеждане на исканията за издаване на разрешителни по чл. 52, ал. 1, т. 2, букви "г" и "д" басейновата дирекция изготвя становище и изпраща цялата документация по искането в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 67. (1) В едномесечен срок от изтичането на срока за подаване на исканията, съответно от подаването на искането за водоползване и/или ползване, за което не се извършва публикуване, органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 издава разрешително, когато са спазени предвидените в закона изисквания.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 може да назначи комисия за разглеждане на исканията, която предлага решение. В този случай срокът за произнасяне се продължава с един месец.

(3) Когато за издаване на разрешителното е необходимо съгласуване с Министерството на отбраната и Министерството на транспорта, срокът за произнасяне е три месеца.

Чл. 68. Органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 отказва издаване на разрешително, когато:

1. се засягат общото водоползване или индивидуално водоползване и/или ползване за домакински цели и за напояване от повърхностни води на индивидуални стопанства с площ до 2 дка;

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) искането не е за частен воден обект и за водоползването и/или ползването кандидата сдружение за напояване или водно сдружение, регистрирано като кооперация или търговско дружество;

3. върху водоползването и/или ползването на съответния воден обект са наложени ограничения, с които целта на искането е несъвместима;

4. не са спазени изискванията, посочени в закона.

Чл. 69. При конкуренция на заявители за водоползване и/или ползване за една и съща цел се дава приоритет на онова искане, което е в по-голяма степен съвместимо с обществените интереси, а когато това не е установимо, равностойните искания по възможност се удовлетворяват съразмерно чрез налагане на равностойни условия и ограничения.

Чл. 70. Решението на органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 в едноседмичен срок се изпраща писмено на заявителя, на съответната общинска администрация, както и на заинтересуваните лица, участвали в процедурата по издаване на разрешителното.

Чл. 71. Решението на органа по чл. 52, ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

Раздел III

Изменение и продължаване на разрешителното

Чл. 72. Изменение на разрешителното може да се извършва служебно от органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 или по молба на лицето, в полза на което е предоставено.

Чл. 73. (1) Органът по чл. 52, ал. 1 изменя издаденото разрешително, когато в състоянието на водоизточника са настъпили такива изменения, които правят невъзможно осъществяването на разрешената дейност.

(2) Органът по чл. 52, ал. 1 може да измени издаденото разрешително и в случай, когато независимо от спазване на условията на разрешителното възникнат противоречия с обществените интереси.

Чл. 74. (1) До започване на процедурата за изменение на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 предписва условия и/или ограничения по отношение на водоползването и определя срокове за изпълнение на мероприятията.

(2) Предписаните условия или ограничения трябва да отговарят на следните изисквания:

1. съразмерност на наложените ограничения и на очакваните ползи;
2. най-малка намеса в съществуващи права;

3. ограниченията да се налагат, като се посочи тяхната последователност в съответствие с променящите се водностопански отношения.

Чл. 75. (1) Предложението за изменение на разрешителното се обявява или се обнародва по реда на чл. 62.

(2) Обявяването или обнародването се извършва след изтичане на сроковете по чл. 74, ако предписаните мероприятия не са изпълнени или не са започнали.

Чл. 76. (1) В едномесечен срок от обявяването или обнародването органът по чл. 52, ал. 1 може да измени издаденото разрешително.

(2) Когато трябва да се поиска съгласуване или мнение на друг орган или е необходимо да се реши въпрос от неговата компетентност, срокът по ал. 1 спира да тече до неговото решаване.

Чл. 77. (1) До издаването на решение за изменение на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 разглежда възраженията на лицето, в полза на което е издадено, исканията и възраженията в резултат на обявяването или обнародването по чл. 75, представени в писмен вид.

(2) Разглеждането на документите по ал. 1 не води до спиране на срока по чл. 76, ал. 1.

(3) Решението за изменение на разрешителното може да се обжалва по реда на Закона за административното производство.

Чл. 78. (1) Молба за подновяване на разрешително се подава пред органа, който го е издал, най-рано 3 години и най-късно 6 месеца преди изтичане срока на разрешителното.

(2) Когато молбата по ал. 1 е подадена своевременно и не се нарушават нормативни разпоредби, планови предвиждания или обществени интереси, органът по чл. 52, ал. 1 продължава срока на действие на първоначалното разрешително.

Раздел IV

Прекратяване на действието на разрешителното

Чл. 79. (1) Действието на издаденото разрешително се прекратява по решение на органа по чл. 52, ал. 1 или при:

1. прекратяване на правото на водоползвателя и/или ползвателя на собственост или ползване върху недвижимия имот, където се намира водният обект, както и при изрично заявен отказ от право на използване на съответния воден обект;

2. изтичане срока на издаденото разрешително;

3. смърт на физическото лице, съответно прекратяване на юридическото лице;

4. естествено или изкуствено изчезване на водния обект;

5. неупражняване на правата, произтичащи от разрешителното в определен срок, посочен в самото разрешително.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 и 3 на лицата, придобили правата на собственост или ползване на недвижимия имот, съответно на правоприемниците на лицата по т. 3, се дава едномесечен срок да заявят пред органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 дали желаят да се ползват от правата по издаденото разрешително. Ако молителите отговарят на условията за издаване на разрешителното, се издава разрешително на тяхно име.

(3) Органът по чл. 52, ал. 1 може да постанови отнемане на разрешителното за водоползване или ползване на водния обект при наличието на поне едно от следните условия:

1. неизползване на изградена водностопанска система за срок една година;

2. осъществяване на водоползване и/или ползване извън целите, посочени в разрешителното;

3. системно или съществено нарушаване на условията на разрешителното.

(4) Отнемането може да се отнася до част от водоползването и/или ползването, в който случай органът по чл. 52, ал. 1 определя тази част.

Чл. 80. (1) В случай на отнемане на разрешителното органът по чл. 52, ал. 1 може да определи срок на титуляря на разрешителното да отстрани съоръженията си и да възстанови състоянието на водоизточника или на водния обект.

(2) В срок 7 дни решението по ал. 1 се изпраща на съответния областен управител.

(3) След изтичане на срока по ал. 1 областният управител може да нареди извършването на предписаните действия за сметка на водоползвателя.

(4) Ако запазването на съоръженията за водоползване е в обществен интерес, органът по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 прави мотивирано искане за отчуждаване на имота по реда на Закона за държавната собственост.

Чл. 81. В случай на прекратяване на правото на водоползване и/или ползване съответните сервитутни права се прекратяват.

Чл. 82. Решението на органа по чл. 52, ал. 1 за отнемане на правото на водоползване и/или ползване подлежи на обжалване по реда на Закона за административното производство.

Раздел V

Ограничаване на правата, произтичащи от разрешителното

Чл. 83. (1) Правата на водоползване, произтичащи от разрешителното, могат да бъдат допълнително ограничени след издаването на разрешителното.

(2) Ограничаването по ал. 1 се допуска за опазване на живота и здравето на населението, отбраната и сигурността на страната и културно-историческото наследство.

(3) Ограничаването на водоползването и/или ползването се налага независимо от процедурата по раздел III на тази глава.

Чл. 84. (1) Ограничаването на водоползването се извършва с решение на органа, издал разрешителното.

(2) Решението по ал. 1 изменя лимити за водоползване за определен период от време.

(3) Лимитите по ал. 2 са пределно допустими обеми за отнемане на вода, които се определят за един или повече водоползватели.

(4) Срокът за ограничаването не може да надвишава времетраенето на причините, налагащи ограничаването.

Чл. 85. При определянето на лимитите се отчита състоянието на водния обект, приоритетът на питейно-битовото водоснабдяване, заявените потребности от води и условията в съответните разрешителни.

Чл. 86. При възникване на обстоятелства, които застрашават живота и здравето на населението в отделни райони на страната, Министерският съвет може да определи ограничения за използване на водите, засягащи всички водоползватели и ползватели в района, както и техните абонати, ако има такива.

Чл. 87. В случаите по този раздел засегнатите водоползватели, ползватели и техните абонати не могат да търсят отговорност от държавата за причинените вреди.

Глава пета

(Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.)

ВОДНИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 88. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 90. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2001 г., отм., бр. 42 от 2003 г.).

Чл. 92. (Отм. - ДВ, бр. 42 от 2003 г.).

Глава шеста

ОСОБЕНО ПРАВО НА ВОДОПОЛЗВАНЕ И НА ПОЛЗВАНЕ НА ВОДНОСТОПАНСКИ СИСТЕМИ И СЪОРЪЖЕНИЯ

Чл. 93. Преценката на целесъобразността за откриване на процедура за предоставяне на концесия за водностопански системи и съоръжения се съобразява със:

1. влезли в сила водностопански планове;
2. съществуващи водностопански отношения в разглеждания обхват.

Чл. 94. Когато компетентните органи започнат служебно процедура за предоставяне на концесии за съществуващи или за изграждане на нови водностопански системи и съоръжения, в "Държавен вестник" се обнародва съобщение, в което се посочват:

1. водите или водните обекти, свързани с предмета на концесия;
2. инвестиционното намерение и предполагаемата стойност на строителството;
3. размерът на държавното участие, ако се предвижда.

Чл. 95. Когато се открива процедура за предоставяне на концесия за водностопанска система с комплексно предназначение, подготвителните действия се извършват съгласувано, а предложенията по чл. 6, ал. 3 от Закона за концесиите се правят едновременно от компетентните министри, ако са различни.

Чл. 96. (1) Към предложението за предоставяне на концесия за водностопански системи и съоръжения се прилага допълнително водностопански анализ, съдържащ:

1. предвиждания за съответните територии и акватории съгласно влезли в сила устройствени и водностопански планове;

2. данни от водностопанския кадастър относно обекта на концесия;
3. воден и водностопански баланс;
4. схеми и варианти с основните параметри на обекта на концесия;
5. технико-икономически обосновки и оценки.

(2) Водностопанският анализ по ал. 1 и проектът на решението за предоставяне на концесия задължително се съгласуват с Министерството на околната среда и водите преди внасянето на предложението в Министерския съвет.

(3) Към предложението за предоставяне на концесия за минерални води - изключителна държавна собственост, се представя и становище на общината, на чиято територия се намират минералните води.

Чл. 96а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) Особеното право на ползване върху водностопански системи и съоръжения, които са държавна или смесена държавно-общинска публична собственост и принадлежат към единна технологична система или имат единна система на управление на територията на повече от една община, се предоставя от Министерския съвет по реда на Закона за концесиите.

(2) Разрешенията за дейностите водоснабдяване и канализация в случаите, когато те се осъществяват върху територията на повече от една община, се дават от Министерския съвет в обхвата на концесията по ал. 1.

(3) Предложението за предоставяне на концесия по ал. 1 и на разрешението за дейност по ал. 2 се прави от органа по чл. 10, ал. 1 след решения за съгласие на общинските съвети на общините, на чиято територия се намират съоръженията и за които се иска разрешението.

(4) В решението по ал. 3 общинският съвет може да постави специфични изисквания по отношение на концесията и/или разрешението, както и за развитието на водоснабдителната система на територията на съответната община.

(5) Председател на комисията за провеждане на търга или конкурса е органът по чл. 10, ал. 1.

(6) В комисията по ал. 5 се включват по един представител на съответните общини, на Министерството на финансите, на органа по чл. 10, ал. 1 и на Министерството на околната среда и водите.

(7) Представителите на общините в комисията по ал. 5 и техните правомощия се определят с решение на съответния общински съвет.

(8) Решенията на общинските съвети по ал. 3 и 7 се приемат с мнозинство повече от половината от общия брой на съветниците.

(9) Представителите на общините по ал. 7 участват в подготовката на концесионния договор.

(10) Собствениците запазват всички свои права върху обекта на концесията, освен изрично учредените или отстъпени с договора за концесия.

(11) Разпределението на концесионното възнаграждение между собствениците на обекта на концесия е пропорционално на частта на тяхната собственост и се определя с решението на Министерския съвет.

Чл. 97. Лицето, на което е предоставено особено право на ползване на водностопанска система и съоръжение, не може да възпрепятства други дейности в обхвата на обекта на концесията, разрешени по реда на този закон.

Чл. 98. (1) При предоставяне на концесии за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, областните управители и кметовете на общините предприемат необходимите мерки за реализиране на концесията съобразно своята компетентност.

(2) В случаите по ал. 1 кметът на съответната община осигурява необходимите терени за изграждане на съоръжения за общо ползване на минералните води.

Чл. 99. При учредяване на концесия за минерални води концесионерът има право да предоставя водни услуги при условия, определени в концесионния договор.

Чл. 100. При предоставяне на концесия за минерални води титулярят на разрешителното за изграждане на водовземно съоръжение получава концесия чрез конкурс с предимство при равни други условия, ако е собственик на имота, в който е разположено водовземното съоръжение.

Чл. 101. (1) Концесионерът има право да ползва безплатно информацията, определена с решението на Министерския съвет за предоставяне на концесия.

(2) След прекратяване на концесията цялата информация, свързана с ползването и опазването на водите и водните обекти, събрана допълнително от концесионера, се предоставя на Министерството на околната среда и водите.

Чл. 102. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Решението за предоставяне на концесии на публична държавна собственост, свързана с дейностите по експлоатация, изграждане, реконструкция на водоснабдителните, канализационните, хидротехническите и хидромелиоративните системи и съоръжения и за предпазване от вредното въздействие на водите в границите и извън границите на населените места, се взема след съгласуване с министъра на околната среда и водите.

Глава седма

ПОЗЕМЛЕНИ СЕРВИТУТИ, СВЪРЗАНИ С ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 103. (1) Поземленият сервитут е тежестта, наложена върху един недвижим имот, наречен служещ имот, в полза на друг недвижим имот, наречен господстващ имот, който принадлежи на друг собственик.

(2) Поземленият сервитут произтича от закона или от правна сделка.

(3) Поземлен сервитут може да се придобива по давност чрез 10-годишно упражняване.

Чл. 104. (1) Сервитутите, които са установени от закона, имат за предмет обществена или частна полза.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) Сервитутите, установени за обществена полза, се отнасят до осигуряване на достъп за общо ползване на водните обекти - публична собственост, и до изграждане на необходимата за това инфраструктура, както и за поддържане в изправност на водностопански системи и съоръжения, предназначени за осигуряване на услугата за доставяне на вода за населението и за напояване.

Чл. 105. Законните поземлени сервитути за частна полза са тези, които произхождат от положението на земите и правото на преминаване и водопрекарване.

Чл. 106. При упражняване на сервитутите се спазват следните правила:

1. промяната на собствеността на имота не прекратява действието на сервитутите нито по отношение на господстващия, нито по отношение на служещия имот;

2. ако собственици на служещия имот са няколко лица, сервитут чрез правна сделка може да се учредява само със съгласието на всички съсобственици;

3. отстъпеният сервитут чрез правна сделка е задължителен за правоприемниците на собственика на служещия имот;

4. титулярят на сервитута е длъжен при извършване на необходимите действия за упражняването му да причини възможно най-малкото неудобство за собственика на служещия имот и да поеме необходимите за това разходи, освен ако не е уговорено друго;

5. сервитутите са неделими права; те могат да се упражняват изцяло в полза на всяка част от господстващия имот и тежат изцяло върху всяка част от служещия имот, дори ако имотите бъдат разделени;
6. сервитутът може да се използва само за нуждите на господстващия имот;
7. собственикът на служещия имот няма право да премества сервитута;
8. сервитутите, учредени чрез правна сделка, се погасяват:
 - а) при обективна невъзможност за упражняването им;
 - б) при обединяване на двата имота в резултат на правна сделка;
 - в) след изтичане на срока на договора;
 - г) след неупражняване в срок 10 години.

Чл. 107. (1) Местната подсъдност на споровете по упражняване на сервитутите по тази глава се определя от местонахождението на господстващия и служещия имот.

(2) Обезщетенията по тази глава се определят според текущите пазарни цени.

Раздел II

Сервитути, произтичащи от положението на имотите

Чл. 108. (1) Собствениците на разположените по-горе имоти нямат право да възпрепятстват естественото оттичане на водите и да утежняват понасяните във връзка с това ограничения от по-ниските имоти.

(2) Собствениците на по-ниските имоти са длъжни да приемат водата, която се оттича естествено от по-горните имоти.

Чл. 109. (1) Ако бреговете или съоръженията за задържане на води в господстващия имот са в състояние, което не осигурява защита от влиянието на водите, собственикът му е длъжен да извърши необходимите строителни работи така, че собственикът на служещия имот да не претърпи никаква вреда.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Ако задълженият собственик не извърши нужните строителни работи, собствениците на служещия имот, ако търпят вреда или ако са в опасност да претърпят вреда, могат да извършат необходимите работи в господстващия имот на свои разходи с предварително разрешение на съда след изслушване на заинтересуваните лица.

(3) Правилото по ал. 2 се прилага и когато в имот в резултат на изграждане на хвостохранилище, шламохранилище или насипище станат натрупвания, които променят течението на водите, и в резултат на това водата причинява или може да причини вреда на съседни недвижими имоти.

(4) Собствениците, участвали в разходите за извършване на необходимите работи за укрепване на брегове, ремонт на съоръжения или изчистване на натрупвания, имат право на обезщетение за вреди срещу лицето, което е причинило разрушаването на бреговете или съоръженията или образуването на натрупвания.

Чл. 110. (1) Собственикът, през недвижимия имот на който минава водно течение, може да го ползва според изискванията на закона, без да нарушава същото право на собственика на по-ниско разположения недвижим имот.

(2) В случая по ал. 1 собственикът на по-ниско разположения имот може да извършва работи, с които се влияе върху естественото състояние на водния обект, според условията на разрешителното за водоползване и без да нанася вреда на собственика на по-високо разположения имот.

Чл. 111. Собственикът на воден обект разполага с водите му, без да нанася вреди на съседни недвижими имоти.

Раздел III

Право на водопрекарване

Чл. 112. (1) Всеки собственик е длъжен да даде право на водопрекарване през своя имот на всички, които имат постоянна или временна нужда от това.

(2) Ако се налага изграждане на тръбопроводи или съоръжения за водопрекарване, се определят сервитутни ивици с размер не по-голям от диаметъра на водопровода или размера на съоръженията, увеличен с 60 см, върху който не се разрешават строежи и засаждане на трайни насаждения.

(3) Правото на водопрекарване през чужд имот се учредява със споразумение на собствениците на господстващия и служещия имот, а ако такова споразумение не може да бъде постигнато - с акт на органа по чл. 52, ал. 1, т. 3 при спазване на процедурата на чл. 34 и 36, без да се постановява отчуждаване на засегнатия имот.

(4) Изпълнението на правата по акта на органа по чл. 52, ал. 1, т. 3 е допустимо само след заплащане на определеното обезщетение.

Чл. 113. (1) Водопрекарването през чужд имот се осъществява по начин, съответстващ на релефа, при отчитане на съществуващи сгради и трайни насаждения.

(2) Собственикът на господстващия имот, в случая по ал. 1, е длъжен да заплати цената на земята, която ще се заеме, увеличена с една пета част, в допълнение към преките вреди и тези, които произтичат от разделянето на земята, ако се прокарва повърхностно течение. За частта от земята, която ще се заеме от събирането на изкопаните земни маси, се заплаща половината от цената, увеличена с една пета.

Чл. 114. Ако не е уговорено друго, за правото на водопрекарване се спазват и следните правила:

1. титулярят на правото на водопрекарване се задължава след изтичане на срока да възстанови първоначалното положение в съответния имот;

2. ако е необходимо да се извършат нови работи или да се измени количеството на протичащата вода поради изменение в разрешителното за водоползване, измененията по отношение тежестта на служещия имот не могат да се направят преди заплащане на дължимата сума за това;

3. собственикът на служещия имот има право да иска да се определи леглото на водата с поставяне на постоянни граници за сметка на титуляря на сервитута; последният е длъжен да изгради и необходимите съоръжения, ако собственикът на служещия имот няма свободен достъп до имота си вследствие на водопрекарването.

Чл. 115. Собственикът, през имота на който преминават чужди води в резултат на упражняване на сервитут, може да си служи с тях според изискванията на закона, като поема припадащата се част от разностите за изграждане и поддържане на съоръженията, ако друго не е уговорено.

Глава осма

ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ И ВОДНИТЕ ОБЕКТИ

Чл. 116. (1) Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество на водите и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта и предотвратяване на стопански щети.

(2) Опазването от замърсяване и увреждане е предприемането на мерки за намаляване на негативните въздействия върху естественото физично, химично и биологично състояние на водите и водните обекти.

Чл. 117. (1) За опазването на водните екосистеми и влажните зони се определя минимално допустим отток в реките.

(2) Оттокът по ал. 1 се определя в планове за управление на речните басейни в съответствие с методиката по чл. 135, т. 1.

(3) За целта по ал. 1 се прилагат следните мерки:

1. ограничаване на степента на регулиране на оттока;
2. определяне на задължителни за изпускане водни количества от язовирите;
3. въвеждане на ограничения върху прехвърлянето на води от един речен басейн в друг;
4. въвеждане на забрана за издаване на нови разрешителни за водоползване и ограничаване на вече издадените разрешителни;

5. провеждане на залесителни мероприятия.

(4) При разработване на водностопанските баланси минималните водни количества за оводняване се предвиждат приоритетно.

Чл. 118. (1) Водите и водните обекти се опазват от замърсяване и увреждане чрез:

1. забрана за изпускане на опасни вещества в количества, които застрашават живота и здравето на хората и биологичното разнообразие във водните обекти;
2. ограничаване изпускането на вредни вещества;
3. определяне на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води;
4. изграждане на пречиствателни станции за отпадъчни води;
5. установяване на режим на ползване и опазване на крайбрежните заливаеми ивици;
6. регламентиране на забрани за депониране на отпадъци и опасни вещества в места, откъдето може да произтече замърсяване на водите;

7. определяне на мерки за недопускане на изкуствено смесване на подземни води с различни качества.

(2) За целта по ал. 1 се разработват и утвърждават:

1. проекти за категоризация на повърхностните и на подземните води във водните обекти или в части от тях;

2. програми за намаляване на замърсяванията на водите и водните обекти.

(3) Министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването определят пределно допустими концентрации и емисионни норми за радионуклиди във води и водни обекти.

Чл. 119. (1) Категоризацията на водите във водни обекти, съдържащи повърхностни води, се извършва според тяхното предназначение и с оглед поддържането на водните екосистеми, като се вземат предвид и съществуващите права на използване и наличното натоварване.

(2) Категоризацията на подземните води се извършва според тяхното предназначение, като се вземат предвид генетичните фактори за формиране на качествата им, както и според тяхната уязвимост.

Чл. 120. При издаването на разрешителни за ползване на водния обект за заустване на отпадъчни води вписаните условия и изисквания в съответните разрешителни, в това число индивидуални емисионни ограничения, имат за цел да се осигури приетата категоризация по чл. 119.

Чл. 121. (1) За отпадъчните води от различни видове производствени дейности, включително и за отпадъчните води от пречиствателните станции на населените места, се определят емисионни норми, изразени като пределно допустими концентрации или масови товари.

(2) Показателите и емисионните норми за тях се определят с наредбата по чл. 135, т. 12 въз основа на видовете дейности, от които се формират отпадъчните води, като се отчитат и изискванията на най-добрите техники, доколкото това е възможно и целесъобразно.

Чл. 122. Вписаните в разрешителното за ползване на воден обект, съответно в договорите за концесии, условия и изисквания могат да съдържат индивидуални емисионни ограничения, по-строги от емисионните норми, когато:

1. това е необходимо за осигуряване на изискванията за категорията на водния обект;
2. съществува явна необходимост от използване на този обект за водоснабдяване, непредвидено в плана за управление на речния басейн.

Чл. 123. Не се допуска постигането на емисионните норми чрез разреждане на отпадъчните води преди заустването им във водните обекти.

Чл. 124. За спазване на емисионните и емисионните изисквания контролните органи извършват необходимите проверки, анализи и други дейности, осигуряващи достоверността на резултатите от наблюденията и проверките.

Чл. 125. (1) В канализационната система не могат да се включват производствени отпадъчни води, съдържащи вещества в нарушение на условията и изискванията на издаденото разрешително за ползване на водния обект за заустване на отпадъчни води, както и когато условията и изискванията не се нарушават, но се нарушава сигурността на канализационната система и ефективността на пречиствателните съоръжения.

(2) Лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населено място, по договор с лицето, което има разрешително за заустване, са длъжни да изпращат копие от договорите в басейновата дирекция.

(3) Директорът на басейновата дирекция може да предприеме изменение на условията на договорите, ако прецени, че се нарушават нормите за включване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места, както и когато тези норми не се нарушават, но има опасност от разрушаване на канализационната система и замърсяване на подземните води.

(4) Когато вследствие на неправомерно или явно недобре премислено включване на промишлени отпадъчни води в канализационната система бъдат причинени вреди на околната среда или на лицето, собственик на канализационната система, канализационното предприятие, в полза на което е издадено разрешителното за заустване, и лицето, което е включило промишлените отпадъчни води, отговарят солидарно за причинените вреди.

(5) При доказани нарушения на условията на договора от лицата, които включват производствени отпадъчни води в канализационната система на населеното място, титулярят на разрешително за заустване може да изиска от включващия отпадъчни води за негова сметка да провежда собствен мониторинг след съгласуване с директора на съответната басейнова дирекция.

Чл. 126. (1) Лицата, които осъществяват експлоатацията на канализационните мрежи и пречиствателните съоръжения, са длъжни да ги поддържат в техническа и експлоатационна исправност и да осигуряват непрекъснато нормалната им експлоатация.

(2) При извършване на планирани профилактични ремонтни работи на съоръженията, посочени в ал. 1, както и при необходимост от промени в технологията на пречистване, задължените лица писмено уведомяват басейновите органи за тези работи в най-малко 30-дневен срок преди започване на работите.

Чл. 127. (1) При проектиране, изграждане, реконструкция, модернизация и разширение на производствени предприятия, канализации на населени места и други обекти едновременно се проектират, изграждат, преустройват и разширяват необходимите съоръжения за пречистване на отпадъчните води.

(2) Забранява се въвеждането в експлоатация на обекти и осъществяването на дейности без приети по установения ред пречиствателни съоръжения освен в случаите, когато те не са необходими.

Чл. 128. (1) При издаване на разрешително за заустване на отпадъчни води условията и изискванията на разрешителното включват индивидуалните емисионни ограничения.

(2) Срокът на разрешителното за заустване на отпадъчни води е три години.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Заявителят за разрешителното трябва да представи план за намаляване на замърсяването на изпусканите води, когато за изпълнение на условията и изискванията по ал. 1 е необходим известен период от време, но не по-дълъг от пет години.

(4) Планът по ал. 3 определя мероприятия и срокове за достигане на необходимите индивидуални емисионни ограничения.

(5) При неспазване на условията на плана по ал. 3 издаденото разрешително за заустване на отпадъчни води може да се измени или отнеме.

Чл. 129. (1) Около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и водоизточниците за минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни цели, се установяват санитарно-охранителни зони.

(2) Редът и начинът за определяне на санитарно-охранителните зони се определят с наредбата по чл. 135, т. 6.

Чл. 130. (1) Пречиствателните съоръжения и канализационните системи се експлоатират при спазване на изискванията на този закон.

(2) Лицата, собственици или ползватели на пречиствателни съоръжения, са задължени да извършват лабораторни анализи и мониторинг на функционирането на пречиствателните съоръжения, както и да съхраняват резултатите от анализа и мониторинга при условията на чл. 174.

(3) Органът, издал разрешителното за заустване на отпадъчни води, може да определя и изменя условията за дейностите по ал. 2.

Чл. 131. (1) При аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водите, собственикът или лицето, експлоатиращо обекта - източник на замърсяване, включително хвостохранилища, шламохранилища и насипища, е длъжен да вземе необходимите мерки за ограничаване или ликвидиране на последиците от замърсяването съгласно предварително изготвен аварийен план и незабавно да уведоми басейновите дирекции и органите на Гражданска защита.

(2) При настъпило аварийно замърсяване на водите надолу по течението на реката директорът на басейновата дирекция и органите на местното самоуправление, получили информация за замърсяването по ал. 1, са длъжни своевременно да уведомят водоползвателите и ползвателите за характера на замърсяването и за мерките, които биха могли да вземат за намаляване на вредите от замърсяването.

Чл. 132. Лицата, от стопанската дейност на които се образуват отпадъчни води, са длъжни да изграждат необходимите пречиствателни съоръжения в съответствие с изискванията за заустване във водния обект, когато на съответната територия няма изградена канализационна система.

Чл. 133. (1) Отвеждането на отпадъчни води, съдържащи опасни вещества, в подземните води се забранява или ограничава в зависимост от степента на опасност, която създават те. Степента на опасност, както и редът и начинът за отвеждането се определят с наредбата по чл. 135, т. 2.

(2) При извършването на сондажни, минни, строителни и други дейности се забранява създаването на предпоставки за изкуствено смесване на подземни води с различни качества.

(3) Изграждането на обекти или на части от тях на територията на незащитени, силно уязвими водоносни хоризонти, както и интервенция в тях се извършват само при условие, че се гарантира опазването на подземните води от замърсяване и изтощаване.

Чл. 134. В крайбрежните заливаеми ивици се забранява:

1. складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци;
2. строителство на животновъдни ферми;
3. строителство на стопански и жилищни постройки;
4. миенето и обслужването на транспортни средства и техника;
5. засаждането на трайни насаждения с плитка коренова система.

Чл. 135. За поддържане на количеството и необходимото качество на водите:

1. министърът на околната среда и водите утвърждава методика за определяне на минимално допустим отток в реките;
2. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на здравеопазването и министърът на промишлеността издават наредба за проучване, ползване и опазване на подземните води;
3. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели;
4. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване;
5. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на земеделието, горите и аграрната реформа издават наредба за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници;
6. министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на регионалното развитие и благоустройството издават наредба за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди;
7. министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването издават наредба за качеството на водите за къпане;
8. (доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) министърът на околната среда и водите, министърът на здравеопазването и министърът на земеделието, горите и аграрната реформа издават наредба за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми;
9. министърът на околната среда и водите издава наредба за категоризация на водите във водните обекти;
10. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на здравеопазването издават наредба за качеството на крайбрежните морски води;
11. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството и министърът на здравеопазването издават наредба за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места;
12. министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на здравеопазването и министърът на промишлеността издават наредба за

емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти;

13. министърът на околната среда и водите издава наредба за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване;

14. министърът на околната среда и водите издава наредба за реда и начина за създаване на мрежите и за дейността на националната система за мониторинг на водите;

15. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) министърът на регионалното развитие и благоустройството издава наредба за условията и реда за ползване на водоснабдителни и канализационни системи;

16. (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) министърът на околната среда и водите и министърът на земеделието и горите издават наредба за качеството на водите за напояване на земеделските култури.

Чл. 136. Министрите, посочени в чл. 135, т. 11, издават инструкции за показателите, които определят най-добрите налични технологии за опазване на водите от дейностите, за които отговарят.

Глава девета

ЗАЩИТА ОТ ВРЕДНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ВОДИТЕ

Чл. 137. Защитата от вредното въздействие на водите включва:

1. защита от наводнения;
2. защита от ледови явления;
3. защита на руслата и бреговете на реките от ерозия;
4. защита на бреговете от вълново въздействие;
5. защита от опасно повишаване или понижаване нивото на подземните води;
6. защита на водосборните басейни от водна ерозия;
7. защита от изкуствен самоизлив на подземни води.

Чл. 138. (1) Защитата по чл. 137 е оперативна и постоянна.

(2) Оперативната защита се осъществява при наводнения, ледови явления и природни бедствия, причинени от води, и се ръководи от органите на Гражданска защита.

(3) Оперативната защита се осъществява в съответствие с аварийен план за действие. Аварийните планове се изработват от собствениците или ползвателите на водностопанските системи и хидротехнически съоръжения и се съгласуват с органите на Гражданска защита. Органите на Гражданска защита могат да предписват актуализиране на аварийните планове.

(4) Постоянната защита включва:

1. изграждане и поддържане на диги и други хидротехнически и защитни съоръжения;
2. създаване и поддържане на системи за наблюдения, прогнози и предупреждения;
3. регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване;
4. дейности за защита на водосборните басейни от водна ерозия;
5. поддържане проводимостта на речните русла.

Чл. 139. (1) Хидротехническите и защитните съоръжения по чл. 138, ал. 4, т. 1 и 3 се изграждат и поддържат от собственика или ползвателя на водния обект, освен ако в разрешителното по чл. 50 или в договора за концесия не е уговорено друго.

(2) Лицата по ал. 1 поддържат и речното русло на разстояние до 500 м от съоръжението надолу по течението на реката.

(3) Когато и други лица имат полза от съоръженията по ал. 1, дължат част от разносните съразмерно на получените или очакваните ползи.

(4) Когато разрешителното за изграждане на съоръженията по ал. 1 бъде издадено след фактичното установяване на дейност, която търпи вреди от строителството и експлоатацията на съоръженията, собственикът им е длъжен да обезщети причинените вреди.

Чл. 140. (1) Системите по чл. 138, ал. 4, т. 2 се поддържат от държавата.

(2) Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 3 и 4 се контролират от басейновите дирекции.

(3) Дейностите по чл. 138, ал. 4, т. 5 се извършват по нареждане на съответния областен управител.

Чл. 141. (1) Собствениците и ползвателите на водностопански системи и хидротехнически съоръжения, включително хвостохранилища и шламохранилища, са длъжни да ги поддържат в техническа изправност, както и да ги осигурят с необходимата измервателна и контролна апаратура за мониторинг на тяхната дейност.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Министърът на околната среда и водите, министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на земеделието, горите и аграрната реформа и министърът на енергетиката и енергийните ресурси в срок две години издават наредба за условията и реда за осъществяване на техническата експлоатация на язовирните стени и съоръженията към тях.

(3) Задълженията по ал. 1 имат и собствениците на водохранилища, чиято степен на затлачване не позволява по-нататъшното им използване по предназначение. В този случай собственикът изготвя и изпълнява проект за рекултивация.

Чл. 142. (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) При изпускане на води от хидротехнически съоръжения по време на преминаване на високи вълни, при аварийни условия или при извършване на ремонтни работи собственикът

или ползвателят на същите уведомява предварително съответните общински администрации, басейнови дирекции и органите на Гражданска защита, а за трансграничните реки - и граничната полиция.

Чл. 143. За защита от вредното въздействие на водите се забранява:

1. нарушаването на естественото състояние на руслата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици;
2. намаляването на проводимостта на речните русла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително;
3. използването на речните русла като депа за отпадъци, земни и скални маси;
4. извършването на строежи над покритите речни участъци;
5. съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения.

Чл. 144. По дигите се забранява:

1. преминаването с превозни средства извън определените за това места;
2. обработването и нарушаването на повърхността им;
3. поставянето на стълбове или знаци;
4. засаждането на дървета и храсти;
5. преминаването на домашни животни извън определените за това места;
6. строеж на кладенци или рибарници;
7. изхвърляне на отпадъци и други материали и предмети.

Чл. 145. При опасност от наводняване, предизвикано от преминаване на големи водни количества вследствие на непредвидими обстоятелства, министърът на околната среда и водите или директорът на съответната басейнова дирекция може да нареди на съответния водоползвател и/или ползвател да извърши необходимите работи по бреговете на водните обекти независимо от вписаните в разрешителното условия, ако няма друга възможност за предотвратяване на вредните последици.

Чл. 146. (1) Забранява се разполагането на нови жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките.

(2) Басейновите дирекции уведомяват органите, издаващи разрешение за строеж на жилищни, вилни и стопански постройки, за местоположението и обхвата на крайбрежните заливаеми ивици на реките.

Глава десета

УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

Раздел I

Общи положения

Чл. 147. Водите на територията на Република България се управляват като общонационален неделим природен ресурс при спазване на следните основни принципи:

1. определяне на речния басейн като основна единица за съвместно управление на повърхностни и подземни води по количество и качество за постигане на устойчиво водоползване и опазване на водите и водните екосистеми;
2. спазване на принципа на солидарността и обществения интерес чрез осигуряване на сътрудничество на всички нива на управление: държавна администрация, общинска администрация, водоползватели и екологични организации;
3. прилагане на принципа "замърсителят плаща" и други икономически регулатори при използване и опазване на водите.

Чл. 148. (1) Управлението на водите се осъществява на национално и басейново ниво.

(2) Районите на речните басейни се определят от естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки на територията на Република България.

(3) Определените с този закон речни басейни не следват административно-териториалното деление на страната и са основа и за управление на околната среда на басейнов принцип.

(4) Управлението на водностопанските системи се извършва на технологичен и басейнов принцип в съответствие с условията на разрешителните за ползване и опазване на водите и водните обекти.

Чл. 149. (1) Управлението на водите, водните обекти и водностопанските системи и съоръжения се осъществява на основата на планове за управление на речните басейни и Национален водностопански план.

(2) Плановете по ал. 1 са публични и обвързани с други планове в обхвата на съответното териториално ниво, включително с плановете за регионално развитие, териториалноустройствените, лесоустройствените, паркоустройствените и други планове.

(3) Планове, които не са съобразени с този закон и с водностопанските планове, могат да бъдат изменени от Министерския съвет по предложение на министъра на околната среда и водите.

Раздел II

Органи за управление на водите

Чл. 150. Органите за управление на водите на национално ниво са Министерският съвет и министърът на околната среда и водите, а органите за управление на водите на басейново ниво са директорите на басейновите дирекции.

Чл. 151. За управлението на национално ниво:

1. Министерският съвет:

- а) приема Националния водностопански план;
 - б) предоставя концесия за води - изключителна държавна собственост;
 - в) приема национални програми в областта на опазването и устойчивото използване на водите;
 - г) разрешава ползване на води за целите на отбраната и сигурността на страната;
 - д) определя ограничения в използването на водите при изключителни случаи, засягащи отделни райони на страната;
 - е) (изм. - ДВ, бр. 70 от 2004 г.) определя количеството минерални води по чл. 14, т. 2 за ползване от лечебните заведения за болнична помощ по мотивирано предложение от министъра на здравеопазването;
 - ж) определя тарифите за такси, събирани на основанията, посочени в този закон;
2. министърът на околната среда и водите:
- а) разработва политиката на държавата в областта на използването и опазването на водите и защитата от вредното им въздействие;
 - б) разработва Националния водностопански план;
 - в) утвърждава плановете за управление на речните басейни;
 - г) разработва национални програми в областта на опазването и устойчивото развитие на водите;
 - д) съставя водните и водностопанските баланси на страната;
 - е) издава разрешителни за водоползване и/или ползване в предвидените в този закон случаи;
 - ж) определя реда и начина за използване на водите на комплексните и значими язовири, определени с приложение № 1 към този закон;
 - з) създава необходимата организация, осигурява финансирането и прави предложение за предоставяне на концесии в случаите, предвидени в този закон;
 - и) организира воденето на водния и водностопанския кадастър;
 - к) организира и ръководи Националната система за мониторинг на водите;
 - л) разработва политиката на държавата за двустранно и многостранно сътрудничество в областта на използването и опазването на водите;
 - м) издава периодичен бюлетин за състоянието на водните ресурси на Република България;
 - н) одобрява проектните параметри и схеми на водностопанските системи и съоръжения;
 - о) съгласува откриването на процедури за предоставянето на концесии за водностопански системи и съоръжения - публична държавна собственост;
 - п) съгласува извършването на дейностите по чл. 51;
 - р) (нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) утвърждава експлоатационните ресурси и проектния добив на подземните води, в т. ч. на минералните.

Чл. 152. (1) Определят се следните райони за басейново управление на водите:

1. Дунавски район с център Плевен - обхващащ водосборните области на реките Искър, Ерма, Нишава, Огоста и западно от Огоста, Вит, Осъм, Янтра и Русенски Лом и територията западно от подземния вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт;
2. Черноморски район с център Варна - обхващащ територията източно от подземния вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт и водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница, включително вътрешните морски води и териториалното море;
3. Източноромански район с център Пловдив - за водосборните области на реките Тунджа, Марица и Арда;
4. Западноромански район с център Благоевград - за водосборните области на реките Места и Струма.

(2) Границите на районите минават по вододелите на водосборните области на реките в обхвата на държавната граница, а подземният вододел на малм-валанжския водоносен хоризонт съвпада със западната граница на области Шумен и Добрич и източната граница на области Разград и Силистра.

Чл. 153. За басейновото управление на водите в районите по чл. 152 се създават:

1. басейнови дирекции към Министерството на околната среда и водите;
2. басейнови съвети.

Чл. 154. (1) Басейновите дирекции се създават със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Дейността, организацията на работа и съставът на басейновите дирекции се определят с правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(3) Директорът на басейновата дирекция представя на министъра на околната среда и водите ежегоден доклад за дейността на дирекцията.

(4) Дейността на басейновите дирекции се координира от Главна дирекция по водите към Министерството на околната среда и водите.

Чл. 155. Директорът на басейновата дирекция:

1. установява границите на водите и водните обекти - публична държавна собственост, съвместно с техническите служби и службите по кадастър на общините;
2. организира разработването на плановете за управление на съответния басейн;
3. издава разрешителните по този закон;
4. осъществява дейността на националната система за мониторинг на водите на басейново ниво;

5. води водния и водностопанския кадастър и регистрите на издадените разрешителни;
6. събира таксите за разрешителните, които издава;
7. контролира спазването на условията и изискванията на издадените разрешителни и на условията на предоставените концесии, регламентирани от този закон;
8. извършва надзор над контролно-измервателните устройства на хидротехническите съоръжения и системите за следене на сигурността им;
9. осъществява надзор върху състоянието на водностопанските системи и съоръжения, издава предписания и контролира тяхното спазване;
10. стопанисва водите - изключителна държавна собственост, които не са предоставени на концесия;
11. стопанисва съоръженията за подземни води - публична държавна собственост.

Чл. 156. (1) Басейновият съвет е държавно-обществена консултативна комисия за подпомагане дейността на басейновата дирекция.

(2) Басейновият съвет включва представители на държавната администрация, териториалната администрация, водоползвателите и екологичните организации в обхвата на басейна, както и представители на научни организации, имащи отношение към водните проблеми.

(3) Дейността, структурата, организацията на работа и численият състав на басейновия съвет се определят с устройствен правилник, издаден от министъра на околната среда и водите.

(4) За своята дейност членовете на басейновия съвет не получават възнаграждение.

Раздел III

Водностопанско планиране

Чл. 157. (1) Водностопанските планове са основа за управление на водите на национално и басейново ниво.

(2) Разработването на водностопанските планове има за цел:

1. да анализира състоянието на водите и водните ресурси и възможностите за тяхното развитие;
2. да оптимизира и прогнозира настоящите и бъдещите потребности от вода;
3. да определи изискванията към количеството и качеството на водите и към мрежите за мониторинг;
4. да съпостави потребностите от вода с наличните водни ресурси;
5. да предложи алтернативи за задоволяване на потребностите от вода, за подобряване качеството на водите и за защита от вредното им въздействие;
6. да обоснове необходимите инвестиции и приоритети.

(3) За постигане на целите по ал. 2 се разработват:

1. планове за управление на речните басейни;
2. Национален водностопански план.

Чл. 158. (1) При разработване на водностопанските планове се ползват прогнозни разработки за нуждите от вода за различните сектори на икономиката и за административно-териториалните единици.

(2) За целите по ал. 1 всички ведомства и научни институти на бюджетна издръжка са длъжни да осигуряват безвъзмездно необходимата налична информация.

Чл. 159. Плановете за управление на речните басейни са със срок на действие шест години и съдържат:

1. анализ и оценка на хидрографските, хидроложките, хидрогеоложките и други характеристики, както и обща оценка на водните ресурси;
2. анализ и оценка на демографските и икономическите фактори, степента на антропогенно натоварване и тяхното въздействие върху състоянието на водите и околната среда;
3. дългосрочни прогнози върху потребностите от вода при различни варианти на развитие;
4. оценка на водностопанските баланси при различни варианти на развитие, както и на необходимостта от съвместно използване на водните ресурси на съседни басейни;
5. вариантни схеми за по-рационално използване на водните ресурси, опазване на водите и защита от вредното им въздействие;
6. програма за опазване и възстановяване на качеството на водите;
7. анализ и оценка на риска от инцидентно замърсяване;
8. условия, произтичащи от други влезли в сила планове за същата територия;
9. резервни източници за питейно-битово водоснабдяване на населението;
10. зоните за защита на водоизточниците и водните екосистеми;
11. анализ и оценка на експлоатацията на мрежите за мониторинг и програма за развитие на системата за мониторинг и контрол върху състоянието на водите;
12. схеми за изграждане на нови водностопански системи и съоръжения;
13. инвестиционен анализ и необходими инвестиции за реализиране на плана;
14. други изисквания, съобразени със спецификата на речния басейн.

Чл. 160. (1) Процедурата за изработване на плана за управление на речен басейн се открива със заповед на министъра на околната среда и водите, която се обнародва в "Държавен вестник".

(2) Със заповедта се определят срокът и мястото, където заинтересуваните лица могат да представят своите предложения за съдържанието на плана.

Чл. 161. (1) Басейновата дирекция изготвя задание за разработване на план за управление на речен басейн, съобразен с изискванията на чл. 159.

(2) Заданието се изпраща за становище на басейновия съвет, на заинтересуваните ведомства, на съответните областни администрации и на Висшия консултативен съвет по водите.

(3) Заданието се утвърждава от министъра на околната среда и водите.

Чл. 162. (1) Планът за управление на речния басейн се подлага на обществено обсъждане, организирано и проведено от директора на басейновата дирекция.

(2) Датата и мястото на общественото обсъждане, както и времето и мястото за запознаване с плана и за представяне на писмени бележки и препоръки се обявяват на видно място в общините на територията на речния басейн.

(3) Планът трябва да е на разположение на заинтересуваните най-малко в продължение на 6 месеца.

Чл. 163. (1) След отразяване на целесъобразните становища и препоръки планът се предоставя за становище на басейновия съвет.

(2) Планът се утвърждава от министъра на околната среда и водите след съгласуване със заинтересуваните ведомства и след разглеждането му от Висшия консултативен съвет по водите.

Чл. 164. Националният водностопански план се разработва във варианти, за срок на действие 12 години и съдържа:

1. анализ и оценка на състоянието на водните и водностопанските баланси по речни басейни и общо за страната;

2. прогноза на водните и водностопанските баланси за срока на действие на плана;

3. необходимост от преразпределяне на води между речни басейни;

4. програма за развитие на Националната система за мониторинг и контрол върху състоянието на водите;

5. схеми и условия за реализиране на плана;

6. координиране на плановете по речни басейни;

7. мерки за изпълнение на поети международни ангажменти;

8. обосновка на националните приоритети и необходимите инвестиции;

9. мониторинг и контрол за изпълнението на плана.

Чл. 165. (1) Министерството на околната среда и водите изготвя задание за разработване на Националния водностопански план.

(2) Заданието по ал. 1 се разработва, като се вземат предвид плановете за управление на речните басейни.

(3) За разработването на заданието министърът на околната среда и водите провежда обсъждания и консултации със заинтересуваните министерства, с областните управители, с браншови и екологични организации, а при необходимост и с кметовете на общините.

(4) Заданието се обнародва в "Държавен вестник".

Чл. 166. (1) Министърът на околната среда и водите организира и провежда обществено обсъждане на Националния водностопански план.

(2) Датата и мястото на общественото обсъждане, както и времето и мястото за запознаване с плана и за представяне на писмени бележки и препоръки се обявяват чрез обнародване в "Държавен вестник".

(3) Планът трябва да е на разположение на заинтересуваните най-малко в продължение на 6 месеца.

Чл. 167. (1) След отразяване на целесъобразните становища и препоръки планът се изпраща за становище на заинтересуваните ведомства.

(2) Висшият консултативен съвет по водите:

1. разглежда разработения Национален водностопански план и становищата по ал. 1;

2. предлага на министъра на околната среда и водите вариант за внасяне в Министерския съвет.

(3) Министерският съвет приема Националния водностопански план.

Чл. 168. Изменението на плановете по този раздел се извършва по реда на тяхното съставяне.

Раздел IV

Национална система за мониторинг на водите

Чл. 169. (1) Националната система за мониторинг на водите е комплекс от специфични контролно-измервателни, аналитични и информационни дейности, които дават възможност за оценки и прогнози за количеството и качеството на водите.

(2) Системата по ал. 1 има за цел оценка на актуалното състояние на количеството и качеството на водите, включително и на отпадъчните води, своевременно идентифициране на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите.

(3) Целта по ал. 2 се постига чрез постоянното наблюдение на метеорологичните, хидрогеоложките, хидроложките, хидробиологичните и хидрохимичните показатели.

Чл. 170. (1) Националната система за мониторинг на водите включва:

1. националната мрежа за валежи и повърхностни води, включително твърд отток;

2. националната мрежа за подземни води;

3. опорната брегова мрежа за Черно море;

4. контролно-информационна система за състоянието на отпадъчните води;

5. експлоатацията, поддръжката, комуникационното осигуряване и лабораторно-информационното обслужване по предходните точки.

(2) Мрежите по ал. 1, т. 1, 2 и 3 включват пунктове и/или станции.

(3) Редът и начинът за създаване на мрежите и изпълнение на дейностите по ал. 1 се определят с наредбата по чл. 135, т. 14.

Чл. 171. (1) Министърът на околната среда и водите организира и ръководи националната система за мониторинг на водите.

(2) Измерванията, наблюденията и лабораторните анализи се извършват от басейновите дирекции по стандартизационни документи, а когато такива няма - по реда на чл. 170, ал. 3.

(3) Данните по ал. 2 се събират и съхраняват от басейновите дирекции.

Чл. 172. Министерството на околната среда и водите и Министерството на транспорта създават и поддържат частта от националната система за мониторинг на водите, отнасяща се за р. Дунав.

Чл. 173. (1) Оценка и прогнозите за количеството и качеството на водите по критериите, определени в този закон, се извършват, както следва:

1. на басейново ниво - от басейновите дирекции;

2. на национално ниво - от Министерството на околната среда и водите.

(2) Данните, оценките, тенденциите в изменението и прогнозите за количеството и качеството на водите се публикуват в Бюлетин за състоянието на водите на Република България.

Чл. 174. (1) Министърът на околната среда и водите може да задължи водоползвателите и/или ползвателите на водните обекти да провеждат собствен мониторинг за количеството и качеството на водите съгласно изискванията на чл. 171, ал. 2.

(2) Лицата по ал. 1 съхраняват информацията за направените измервания за период 6 години.

(3) Органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 при осъществяване на контролните си функции имат право на достъп по всяко време до устройствата по ал. 1 и до информацията по ал. 2.

(4) При прекратяване на правото на водоползване и/или ползване на водния обект информацията по ал. 2 се предава в съответната басейнова дирекция за съхранение.

Чл. 175. Данните от наблюденията и оценките, получени в резултат на дейността на националната система за мониторинг на водите, както и на собствения мониторинг, са основа за осъществяване на контрол и за налагане на санкции при нарушаване на нормативните изисквания.

Раздел V

Водностопански кадастър

Чл. 176. (1) Водностопанският кадастър осигурява данни за собствеността и състоянието на водните обекти и съдържащите се в тях води на територията на страната, както и за съществуващите водностопански системи и съоръжения.

(2) Кадастърът по ал. 1 се води с цел осигуряване на рационалното използване на водните обекти, тяхното възстановяване и опазване.

Чл. 177. (1) Данните за водностопанския кадастър характеризират състоянието на водите и водните обекти по качествени и количествени показатели, степен на тяхната изученост и използване.

(2) Данните по ал. 1 се актуализират в съответствие с данните от мониторинга по раздел IV.

Чл. 178. Водностопанският кадастър се води от басейновите дирекции и се обобщава в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 179. Водните обекти се регистрират в кадастъра по характеристики съобразно елементите им.

Чл. 180. (1) Водностопанският кадастър е публичен.

(2) Лицата могат да ползват данни от водностопанския кадастър срещу заплащане.

(3) Таксите за услугите по ал. 2 се определят с акт на Министерския съвет.

Чл. 181. Въз основа на данните от кадастъра се съставят водностопански баланси и оценки за състоянието на водите и водните обекти.

Раздел VI

Регистри

Чл. 182. (1) Регистрите по този раздел се водят от:

1. басейновите дирекции - за разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 3;

2. ведомствата по чл. 10, ал. 1, т. 1, 2 и 3, които сключват договора за предоставяне на концесия;

3. общинските администрации - по чл. 25, ал. 1 и чл. 41, ал. 3, т. 2.

(2) Басейновите дирекции регистрират и молбите за съответните водоползвания и/или ползвания.

Чл. 183. Министерството на околната среда и водите:

1. води регистър за разрешителните по чл. 52, ал. 1, т. 1 и 2;

2. води регистър за предоставените концесии за води - изключителна държавна собственост;

3. обобщава регистрите по чл. 182, ал. 1.

Чл. 184. (1) Регистрите по този раздел са публични.

(2) За ползването на съответната информация се заплаща такса, определена с акт на Министерския съвет.

Раздел VII

Контрол върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения

Чл. 185. (1) Контролът по този раздел се провежда от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията по чл. 56.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява и по искане на засегнатите лица.

(3) Разходите за установяване на нарушението по реда на ал. 2 се заплащат от нарушителя.

Чл. 186. Контролът върху опазването на водните обекти, съоръжения и системи се провежда от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3 по отношение на спазването на нормативните изисквания и плановете, както и на условията и изискванията за осъществяване на водоползване.

Чл. 187. (1) Министерството на околната среда и водите контролира:

1. количеството и имисионното състояние на водите;
2. спазването на изискванията на разрешителното за водоползване, когато е издадено от министъра на околната среда и водите;
3. спазването на условията по концесионните договори за води - изключителна държавна собственост;
4. проектните параметри на водностопанските съоръжения и системи, елементи от които са комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1, състоянието на контролно-измервателните им устройства, състоянието на мрежите за количествена и качествена характеристика на водите;
5. спазването на предписания режим за ползване на водите на комплексните и значими язовири, посочени в приложение № 1.

(2) Министърът на околната среда и водите издава:

1. методики за контрол на водните ресурси;
2. методики за разработване на водните баланси на водоизточниците, на водностопанските баланси и националния баланс на водите;
3. методики за разпределение на водите на язовирите и за използване на водните ресурси;
4. методика за определяне на експлоатационните ресурси на подземните води.

Чл. 188. (1) Басейновите дирекции контролират:

1. състоянието и проводимостта на речните русла и на заустващите съоръжения във водоприемниците;
2. добива на инертни материали и други дейности в речните легла;
3. състоянието и правилната експлоатация на:
 - а) водовземните съоръжения, съоръженията за използване на повърхностните и подземните води и съоръженията за измерване на водните количества;
 - б) пречиствателните съоръжения за отпадъчни води;
 - в) канализационните системи;
 - г) мрежите за собствен мониторинг на водите;
 - д) контролно-измервателните уредби на хидротехническите съоръжения, хвостохранилищата, шламохранилищата, насипищата и системите за следене на сигурността им;
4. изпълнението на изискванията на издадените разрешителни по този закон;
5. имисионното състояние на водите във водните обекти;
6. поддържането на минимално допустимия отток в реките;
7. замърсяването на водоприемниците и подземните води при аварийни ситуации и залпови изпускания;
8. пречиствателните станции за отпадъчни води.

(2) Информация за резултатите от извършената контролна дейност по ал. 1 се изпраща ежемесечно в Министерството на околната среда и водите.

Чл. 189. Министърът на здравеопазването контролира:

1. качествата на водите, предназначени за питейно-битови нужди;
2. качествата на минералните води, предназначени за пиене или използвани за профилактични, лечебни и хигиенни цели, включително и на бутилираните минерални води в търговската мрежа;
3. качествата на водите, предназначени за къпане.

Чл. 190. (1) (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството, министърът на земеделието, горите и аграрната реформа и министърът на енергетиката и енергийните ресурси контролират състоянието на водните обекти и на водностопанските системи и съоръжения в рамките на своята компетентност.

(2) Министърът на транспорта контролира ползването за транспортни цели на вътрешните морски води и водите на териториалното море и на водите на р. Дунав.

(3) Министърът на отбраната контролира изготвянето на аварийните планове по този закон и изпълнението на предписанията към тях.

Чл. 191. Кметът на общината контролира:

1. изграждането, поддържането и правилната експлоатация на канализационните мрежи и инсталациите за пречистване на битови отпадъчни води;
2. изграждането, поддържането и експлоатацията на водностопанските системи по чл. 19, т. 4;
3. изграждането и регистрацията на кладенците за индивидуално водоползване от подземните води на територията на общината.

Глава единадесета

ФИНАНСОВА ОРГАНИЗАЦИЯ И ИКОНОМИЧЕСКО РЕГУЛИРАНЕ

Чл. 192. Икономическото регулиране на дейностите по използването, опазването и възстановяването на водите и водните обекти се осъществява на следните принципи:

1. защита на интересите на населението при ползването на вода за питейно-битови нужди и минерални води за пиене, лечебно-профилактични и рекреационни цели;
2. възмездност в зависимост от обема, количеството и качеството на ползваните и заустваните води;
3. причинителят плаща за нанесени щети, увреждания, замърсяване и други на води и водни обекти;
4. икономическо стимулиране за рационално ползване, опазване и възстановяване на водите и водните обекти.

Чл. 193. (1) Цените на услугите по доставяне, отвеждане и пречистване на води покриват разходите за изграждане, експлоатация, поддръжка и реконструкция на съоръженията и системите, необходими за предоставяне на съответните услуги.

(2) При образуване на цените по ал. 1 се включва таксата за водоползване само за реално ползваните от абонатите водни количества.

(3) (В сила от 28.07.2004 г. - изм., ДВ, бр. 69 от 2003 г.) Когато общите загуби на вода на водоснабдителните дружества и сдружения са над 25 на сто, същите не се калкулират в цената на водната услуга.

Чл. 194. (1) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект за рекреация, риборазвъждане, за добив и възпроизводство на аквакултури и други биологични ресурси, за добив на пясък и баластра, за заустване на отпадъчни води, се заплаща такса.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Не се заплащат такси за водоползване за противопожарни нужди, както и за водоползване под 10 куб. м на денонощие по чл. 43, ал. 2, както и за водоползване от повърхностни води извън собствения имот за напояване на индивидуални стопанства с площ до 2 дка, в количество не по-голямо от 300 куб. м на декар месечно.

(3) Таксите по ал. 1 се определят с тарифа от Министерския съвет.

(4) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2001 г.) Сдруженията за напояване, регистрирани по Закона за сдружения за напояване, имат право на преференциални такси за водоползване в размер не повече от 0,01 лв. на 100 куб. м съгласно тарифата по ал. 3.

Чл. 195. (1) Заплащането за особено право на ползване върху води - изключителна държавна собственост, и водни обекти - публична държавна собственост, включва:

1. такса за регистриране;
2. концесионно възнаграждение.

(2) Условиата във връзка с концесионните възнаграждения - размер на вноските, срокове за тяхното плащане и други, се определят в договора за концесия.

Чл. 196. (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) В Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда постъпват:

1. таксите за водоползване и/или за ползване на водните обекти;
2. таксите за издаване на разрешителни по този закон;
3. таксите за услуги по чл. 180 и по чл. 184, ал. 2;
4. постъпленията от възстановяването на разходи съгласно чл. 199;
5. глобите, налагани за нарушаване разпоредбите на този закон;
6. (отм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.);
7. средства, предоставени по международни споразумения и програми;
8. дарения от местни и чуждестранни физически и юридически лица;
9. постъпления от лихви;
10. обезщетения, получени от физически и юридически лица за нанесени от тях вреди по чл. 202;
11. други приходи на основание на нормативен акт.

Чл. 197. (1) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват за:

1. изграждането, поддържането и експлоатацията на националната система за мониторинг на водите по чл. 170;

2. разработването и актуализирането на Националния водностопански план и на плановете за управление на речните басейни по чл. 149, ал. 1;

3. дейността по контрола върху водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения съгласно раздел VII на глава десета;

4. проучвания и приложни научни изследвания по теми в обхвата на действие на закона;

5. пряко финансиране или съфинансиране на капиталови разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, за придобиване на нематериални дълготрайни активи и за основен ремонт, свързани с дейности и мероприятия в обхвата на действие на закона;

6. пряко финансиране или съфинансиране на дейности или мероприятия в обхвата на действие на закона, които нямат характер на капиталови разходи;

7. изграждане на съоръжения за подобряване на питейно-битовото водоснабдяване на населението, за отвеждане и за пречистване на битовите отпадъчни води;

8. заплащане на услуги от научен и технически характер, експертизи и оценки, възложени от органите по чл. 52, ал. 1, т. 2 и 3;

9. подпомагане издръжката на басейновите дирекции, както и разходите, свързани с материално-техническото осигуряване и текущата дейност на басейновите съвети;

10. други дейности, свързани с постигането на целите по чл. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Средствата по чл. 196 се разходват съгласно правилата за работа на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда.

Чл. 198. (1) Финансирането на проекти, обекти и мероприятия в обхвата на действие на закона със средства от държавния бюджет се извършва и чрез предоставянето на целеви субсидии.

(2) Проекти, обекти и мероприятия с местно значение се финансират и със средства от общинските бюджети или с общински извънбюджетни средства.

Глава дванадесета

АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА И ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ

Чл. 199. (1) Министърът на околната среда и водите може да разпореди принудителни административни мерки в случаите на:

1. аварийни и бедствени ситуации, предизвикани от действия или бездействие на водоползватели и/или ползватели в процеса на водоползването и/или ползването на водните обекти и експлоатацията на водностопанските системи и съоръжения;

2. възникването на непосредствена опасност от замърсявания, увреждания или погиване на околната среда, на хора или на имущества на държавата, общините, физически или юридически лица в резултат на действия или бездействие на водоползватели и/или ползватели на водни обекти.

(2) В заповедта по ал. 1 се определят мотивите и размерът на разходите за извършването на необходимите дейности и мероприятия.

(3) Разходите се заплащат от лицата, които са задължени по силата на закона или на разрешителното да извършат дейностите и мероприятията по ал. 2.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 91 от 2002 г.) Разходите по този член могат да се заплащат предварително със средства от Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда, като след влизането в сила на заповедта по ал. 1 задълженото лице е длъжно да ги възстанови.

(5) Ако задълженото лице не стори това, вземането подлежи на принудително изпълнение по реда на Закона за събиране на държавните вземания.

(6) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва от засегнатите лица по реда на Закона за административното производство.

Чл. 199а. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) (1) При прилагане на принудителните административни мерки министърът на околната среда и водите:

1. прекратява водоползването и/или ползването на водните обекти;

2. спира дейностите, в резултат на които се замърсяват водите или се разрушават руслата или бреговете на реките;

3. спира дейностите, в резултат на които се нарушават обществени интереси и/или придобити права.

(2) Прилагането на принудителните административни мерки се извършва от упълномощени от министъра на околната среда и водите длъжностни лица чрез:

1. пломбиране на водоизточниците и/или съоръженията за ползване на водите и водните обекти;

2. запечатване на обекти, от дейността на които се замърсяват водите;

3. пломбиране на машини и съоръжения, чрез които се разрушават руслата или бреговете на реките.

Чл. 200. (1) Наказва се с глоба, съответно имуществена санкция, освен ако не подлежи на по-тежко наказание, физическото или юридическото лице, което:

1. ползва води без необходимото за това основание или в отклонение на предвидените условия и изисквания в разрешителното или договора:

а) с количество до 1 л на секунда - от 150 лв. до 1000 лв.;

б) с количество от 1 л на секунда до 10 л на секунда - от 500 лв. до 5000 лв.;

в) с количество от 10 л на секунда до 100 л на секунда - от 1000 лв. до 10 000 лв.;

г) с количество над 100 л на секунда или води по чл. 14, т. 2 - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;

2. ползва водни обекти, водностопански съоръжения и системи или изгражда такива без необходимото за това основание или в отклонение от предвидените условия и изисквания в разрешителното - от 1000 лв. до 10 000 лв.;

3. замърси водите, разруши руслата или бреговете на реките в нарушение на забраните, съдържащи се в чл. 132, 134, 143 и 144 - от 5000 лв. до 15 000 лв.;

4. наруши правилата за деклариране, отчитане и контролиране при осъществяване на водоползването - от 150 лв. до 1000 лв.;

5. повреди водностопански и хидрометрични съоръжения и устройства или наруши правилната експлоатация и регламентираните режими на тяхната работа - от 500 лв. до 5000 лв.;

6. изхвърли отпадъчни води във водните обекти и канализационната система, като наруши емисионните и/или имисионните норми и изисквания - от 1000 лв. до 5000 лв.;

7. използва принадлежащите към водните обекти земи или земите на крайбрежните заливаеми ивици не по предназначение - от 2000 лв. до 10 000 лв.;

8. укрие информация относно аварийни ситуации във водните обекти - от 500 лв. до 5000 лв.;

9. укрие проектна документация за обектите, които могат да повлияят върху естественото състояние на водите - от 5000 лв. до 10 000 лв.;
10. не осигури достъп на контролните органи за извършване на измервания и анализи - от 150 лв. до 500 лв.;
11. унищожи или подправи данни и информация - от 1000 лв. до 10 000 лв.;
12. не изпълни задължение за уведомяване на контролните органи относно обстоятелства, имащи значение за опазването на водите - от 200 лв. до 2000 лв.;
13. повреди или разруши пунктове или станции от националните мрежи за мониторинг - от 10 000 лв. до 25 000 лв.;
14. не изпълни задължението за обявяване на ограниченията и забраните по чл. 42 - от 200 лв. до 2000 лв.;
15. не изпълни предписанията по чл. 138, ал. 3 - от 500 лв. до 5000 лв.;
16. разпространява в търговската мрежа бутилирана минерална вода без съответния сертификат - от 10 000 лева до 25 000 лева;
17. за всички останали случаи на нарушаване на забрани или неизпълнение на задължения по този закон - от 150 лв. до 1500 лв.

(2) С наказанието по ал. 1 се наказва и физическото лице или представителят на юридическото лице, поръчало или възложило извършването на действия по ал. 1, когато самите действия представляват административно нарушение.

(3) Когато нарушението по ал. 1, т. 2, 3, 7 и 13 е извършване на строителство, глобата или санкцията е от 10 000 лв. до 25 000 лв.

(4) За повторно нарушение по ал. 1 и 2 глобата или санкцията е от 1000 лв. до 50 000 лв.

Чл. 201. (1) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 200, ал. 1 се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на околната среда и водите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите или упълномощени от него длъжностни лица.

(3) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 2, 5 и 7 се съставят и от длъжностни лица, упълномощени от органите по чл. 190, ал. 1 и 2.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 108 от 2001 г.) Наказателните постановления по ал. 3 се издават от министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието, горите и аграрната реформа, министъра на транспорта и министъра на енергетиката и енергийните ресурси или от упълномощени от съответния министър длъжностни лица.

(5) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 15 се съставят и от длъжностни лица, упълномощени от органа по чл. 190, ал. 3.

(6) Наказателните постановления по ал. 5 се издават от министъра на отбраната.

(7) Актове за нарушенията по чл. 200, ал. 1, т. 16 се съставят и от длъжностни лица, упълномощени от органа по чл. 189.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Наказателните постановления по ал. 7 се издават от министъра на здравеопазването или упълномощени от него длъжностни лица.

(9) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 202. (1) Всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил на други лица в нарушение на действащите разпоредби по ползването и опазването на водите и на условията на издадените разрешителни.

(2) Отговорността за вреди по ал. 1 не освобождава лицето от заплащане на водоползването, както и от разходите за възстановяване на предишното положение.

(3) В случаите, когато са увредени растителността и животинският свят във водните обекти - публична държавна собственост, оправомощен да заведе исковете за поправяне на вредите е:

1. министърът на околната среда и водите, ако вредите са настъпили на територията на повече от една област;

2. областният управител, ако вредите са настъпили на територията на повече от една община;

3. кметът на общината, ако вредите са настъпили на територията на една община.

(4) Исковете по ал. 2 и 3 могат да бъдат заведени и от организации с нестопанска цел, чийто предмет на дейност е опазване на околната среда. В този случай съдът служебно прилага чл. 31 от Гражданския процесуален кодекс.

Чл. 203. (Нов - ДВ, бр. 81 от 2000 г., изм., бр. 84 от 2003 г.) Потребителите и водоползвателите на вода и ползващите услугите отвеждане и пречистване на отпадни води и други услуги, предвидени в този закон - неизправни длъжници, носят отговорност за задълженията си, като дължимите суми се събират по реда на чл. 237, буква "к" от Гражданския процесуален кодекс въз основа на извлечение от сметките.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) По смисъла на този закон:

1. "воден режим" е съвкупност от показатели, характеризиращи количественото и качествено състояние на водите във водните обекти и неговото изменение във времето и пространството;

2. "воден баланс" е съотношение между валежите, оттока, изпарението и филтрацията, характеризиращо количественото състояние на водите по речни басейни;
3. "водни ресурси" са повърхностните и подземните води, намиращи се във водните обекти, които се използват или могат да бъдат използвани;
4. "водностански баланс" е съотношението между наличните водни ресурси и нуждите от вода по време и място, определено с цел установяване възможностите за задоволяване потребностите от вода;
5. "водностански отношения" са отношенията, възникнали в процеса на дейностите на лицата, свързани с ползването, възстановяването и опазването на водите и водните обекти;
6. "водоносен хоризонт" е обособена хомогенна и хидравлически единна част от земните недра, като: водоносен хоризонт, водоносен комплекс, водоупор, пукнатинна система, карстова система и други, както и изкуствено създадените такива, в които се формират или временно или постоянно са съсредоточени подземните води;
7. "водоползването" обхваща всички дейности, свързани с отнемане на води от водните обекти;
8. "възвратими води" са частта от предоставените за използване води, която се връща обратно във водни обекти;
9. "допустим добив" е добивът при допустимото понижение на водното ниво, допустимите температурни изменения, допустимото качество на водите и допустимото въздействие върху околната среда;
10. "експлоатационни ресурси на подземните води" е допустимият и технически възможен средногодишен добив на подземни води;
11. "емисионно ограничение" е масата, изразена с някои специфични параметри, концентрация и/или емисионно ниво, които не трябва да бъдат надхвърляни през даден период от време;
12. "замърсяване на водите" е прякото или непрякото въвеждане като резултат от човешка дейност на вещества, трептения и топлина във водите, които могат да бъдат опасни за човешкото здраве, водните екосистеми или за качеството на водите;
13. "земни недра" е частта от земната кора, достъпна за човешка дейност;
14. "извори" са естественото възходящо или низходящо, безнапорно или напорно изтичане на подземни води на земната повърхност;
15. "имисионно състояние на водите" е състоянието на водите във водните обекти или части от тях по отношение на изискванията на определената категория;
16. "крайбрежни заливаеми ивици на реките" са земите, които се заливат в границите на корекциите на реките в населените места и между реката и дигите, при наличие на диги и при протичане на водни количества с повторемост един път на 20 г. - в границите на населените места, в които не са изградени корекции на реки, и в границите на земите от земеделския и горския фонд;
17. "минерални води" са водите от находищата, посочени в приложение № 2 към този закон, а в останалите случаи, за които има издаден сертификат и/или комплексна балнеологична оценка от Министерството на здравеопазването и/или стопанска оценка от Министерството на околната среда и водите;
18. "мониторинг на водите" са измервания, наблюдения и оценки за определяне на количествените и качествените характеристики на водите;
19. "насипища" са натрупаните технологични отпадъци от проучването, добива и/или първичната преработка на подземни богатства, с изключение на хвостохранилищата и шламоохранилищата;
20. "непредвидими обстоятелства" са обстоятелства, настъпването на които е възможно, но моментът на настъпването им не може да бъде определен;
21. "ниво на средни води" е нивото на водната повърхност, съответстващо на средния отток, протичащ през речното русло за продължителен период от време;
22. "повторно" е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за нарушение от същия вид;
23. "повърхностни води" са всички стоящи и течащи на повърхността на сушата води нагоре по течението от границата на пресните води;
24. "подземни води" са всички води, намиращи се в земните недра под повърхността на земята и в рамките на континенталния шелф;
25. "ползване" на водния обект е всяка дейност в него, която, без да е свързана с отнемане на водите му, притежава потенциал за въздействие върху режима на водите;
26. "принадлежащи земи на водохранилища" са земите, които се заливат при максимално напълване на водохранилището;
27. "принадлежащи земи на реки" са земите от руслата на реките, които се заливат при ниво на средните води;
28. "речен басейн" е водосборната област на всяка река, която се влива в морето, в р. Дунав или пресича държавната граница;
29. "трансгранични реки" са реките, които пресичат държавната граница;
30. "управление на водите" включва дейностите по използване, опазване и възстановяване на водите, както и дейностите по предпазването от вредното им въздействие;
31. "устие" е преходната област между повърхностните пресни води и крайбрежни води, която се образува при вливането на река в море;

32. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г.) "водоснабдителна система" е съвкупност от довеждащи и разпределителни водопроводи и съоръжения, чрез които се извършват добиване на природни води, пречистване и/или обеззаразяване до необходимите качества и доставяне до потребителите;

33. (нова - ДВ, бр. 42 от 2003 г.) "канализационна система" е съвкупност от канализационни проводни, колектори и съоръжения, чрез които се извършват отвеждане на отпадъчните води, пречистването им до необходимите качества и заустването им в съответния воден обект.

(2) Определенията на термините "вътрешни морски води", "териториално море" и "континентален шелф" в този закон са по смисъла на Закона за морските пространства на Република България.

§ 2. В случаите, когато този закон изисква уведомяване или съобщаване и когато за това не са предвидени изрични правила или прилагането на изрично определена процедура, уведомяването, съответно съобщаването, става по реда, предвиден в Гражданския процесуален кодекс.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Опазването на крайбрежните води, вътрешните морски води и териториалното море от замърсяване от други източници, освен тези, намиращи се на брега, се урежда от Закона за морските пространства на Република България.

§ 4. (1) Министрите и ръководителите на държавните ведомства, упражняващи правата на собственост в еднолични търговски дружества с държавно имущество или върху дялове и акции в търговски дружества, в които държавата е съдружник или акционер, предприемат необходимите действия за намаляване на капитала им с ревалоризираната стойност на обектите по чл. 13, т. 1 и 3 на този закон.

(2) В срок до 6 месеца от влизането в сила на закона обектите по чл. 13, т. 1 се преотстъпват за ползване на едноличните търговски дружества с държавно имущество и държавните предприятия по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, капиталът на които е намален по ал. 1. Правото на ползване се прекратява при прехвърляне на дялове от дружествата по тази алинея.

(3) Търговските дружества, с изключение на тези по ал. 2, към които е приложена разпоредбата на ал. 1, получават концесия за обектите по чл. 13, т. 1 в съответствие с разпоредбите на този закон и по реда, предвиден от Закона за концесиите, без търг или конкурс.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За дълготрайните активи на обектите по ал. 3 и за другите водностопански системи и съоръжения, за които има учредена концесия, се начисляват амортизационни отчисления по реда на чл. 20 от Закона за счетоводството.

(5) До изпълнението на разпоредбите по ал. 2 и 3 обектите се стопанисват от дружествата по ал. 1, чийто капитал е намален.

(6) В случаите, когато обектите по чл. 13, т. 3 на този закон не бъдат дадени на концесия, поддръжката им се осъществява с бюджетни средства от ведомствата, посочени в ал. 1.

(7) При приватизация на търговски дружества, в капитала на които са включени язовири и микроязовири, с изключение на тези по чл. 13, т. 1 и чл. 19, т. 4, буква "в", министърът на земеделието, горите и аграрната реформа предприема необходимите действия за намаляване на капитала на дружествата с ревалоризираната им стойност.

(8) В срок две години от влизането на закона в сила собствениците по чл. 16, които не са обезщетени за земята и горите, върху които са построени водностопански съоръжения, се обезщетяват по реда на Закона за собствеността и ползуването на земеделските земи и Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд.

§ 5. (1) Предоставя се безвъзмездно за ползване от Столичната община за срок 15 години минералната вода от водоизточниците по т. 74 и 83 от приложение № 2 към чл. 14, т. 2.

(2) При ползването на минералната вода от посочените водоизточници Столичната община се задължава:

1. да стопанисва и поддържа в изправност съоръженията, да осигурява ползването на минералната вода, без да нарушава обществените интереси и в интерес на населението;

2. да извършва действия за предотвратяване на вредното въздействие на минералната вода върху подземната инфраструктура и околните сгради;

3. да провежда необходимия контрол за качеството на минералната вода, предназначена за общо ползване и водоналиване на населението, като предоставя ежегодно информация в Министерството на околната среда и водите.

§ 6. (1) В срок три месеца от влизането в сила на този закон обектите по чл. 13, т. 2 и 4 се актуват по реда на Закона за държавната собственост.

(2) Министерският съвет предоставя обектите, посочени в ал. 1, на Министерството на околната среда и водите за изпълнение на функциите му по реда на чл. 13, ал. 3 от Закона за държавната собственост.

§ 7. (1) В случаите, когато публична общинска собственост по този закон е вече дадена на концесия или правата върху нея са прехвърлени на трети лица, или са сключени договори за използване на тези обекти, правата се привеждат в съответствие при спазване на процедурата, предвидена в чл. 20 от този закон.

(2) Когато правата върху публичната общинска собственост по ал. 1 включват и право на използване на води - публична държавна собственост, заинтересуваните лица трябва да поискат издаване на разрешително за използване на водите по реда на този закон в срок 6 месеца от влизането на закона в сила.

§ 8. (1) В случаите, когато са предоставени права за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, заварените разрешителни се привеждат в съответствие с този закон и със Закона за концесиите, когато са налице условията на чл. 47, ал. 1 от този закон, а в останалите случаи по искане на органа по чл. 52, ал. 1, т. 2 от този закон или на всяко заинтересувано лице се открива процедура за издаване на ново разрешително.

(2) Концесионните договори за предоставено особено право за ползване на минерални води - изключителна държавна собственост, се преоформят в съответствие с разпоредбите на този закон в срок една година от влизането на закона в сила.

(3) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) За ползването на минерални води в заварени от този закон действащи обекти, отговарящи на нормативните изисквания, за които е подадено заявление за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се издава временно разрешително за ползване на минерална вода със срок не по-дълъг от 1 година.

(4) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Титулярите на разрешителните по ал. 3 заплащат такса за разрешеното водно количество в размер на 5 лв./куб. м за бутилиране на минерална вода и 2 лв./куб. м за добив на хидрогеотермална енергия.

(5) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2000 г.) Разрешителното по ал. 3 не се счита за предимство при провеждане на конкурса за определяне на концесионер.

§ 9. Когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на таксите, предвидени в този закон, считано от влизането в сила на тарифите, предвидени от този закон, независимо от етапа, на който се намира процедурата за издаване или преоформяне на разрешителното му.

§ 10. (1) Заварените разрешителни се привеждат в съответствие с изискванията на закона:

1. за водоползване:

а) над 1 куб. м на секунда за повърхностните води;

б) над 30 л/сек за подземните води - в срок една година от влизането на закона в сила, а за останалите случаи - до три години;

2. за заустване на отпадъчни води над 5000 куб. м на денонощие - в срок една година от влизането в сила на закона, а за останалите случаи - две години.

(2) Регистърът на издадените разрешителни се съставя в срок една година от обнародването на закона.

§ 11. Незавършени производства, свързани с водоползване или ползване на водни обекти, водоснабдителни системи и съоръжения, се довършват по този закон.

§ 12. (1) За съставянето на водностопанския кадастър в Министерството на околната среда и водите се предоставя информация от:

1. Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа - за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;

2. Министерството на регионалното развитие и благоустройството - за водоснабдителните системи, питейните водоизточници, канализационните колектори и станциите за пречистване на питейни и отпадъчни води;

3. (Изм. - ДВ, бр. 108 от 2001 г.) Министерството на енергетиката и енергийните ресурси - за всички хидроенергийни обекти;

4. общините:

а) за всички обекти, актувани като общинска собственост, съгласно Закона за общинската собственост;

б) за хидромелиоративните системи и съоръжения, язовирите за напояване, в т. ч. и тези - бивша собственост на ТКЗС и АПК, рибарници за изкуствено отглеждане на риба;

в) за водоземните системи и съоръжения за подземни води, системите и съоръженията за отводняване или осушаване, системите и съоръженията за изкуствено попълване на подземните води и системите и съоръженията за отвеждане в земните недра на отпадъчни води, съдържащи опасни вещества, изградени на тяхна територия до влизането в сила на закона, независимо от собствеността им, функционалното им състояние и използването им.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя в срок една година от влизането в сила на закона.

§ 13. (1) Басейновите дирекции се създават в срок 2 години от влизането в сила на закона.

(2) До създаването на басейновите дирекции функциите им, с изключение на тази по чл. 155, т. 3, се изпълняват от една от регионалните инспекции по околната среда и водите в съответния басейнов обхват, определена със заповед на министъра на околната среда и водите.

(3) До създаването на басейновите дирекции разрешителните за водоползване и/или ползване по този закон се издават от министъра на околната среда и водите.

(4) Басейновите съвети се създават в срок 6 месеца от създаването на съответната басейнова дирекция.

§ 14. (1) Плановете за управление на речните басейни се съставят в 5-годишен срок от влизането в сила на закона.

(2) До съставянето на плановете по ал. 1 се разработват генерални схеми за използване на водите, въз основа на които се издават разрешителни за водоползване.

(3) Схемите по ал. 2 се разработват в срок една година от обнародването на закона.

§ 15. (1) Собствениците на земи, в които има изоставени кладенци, са длъжни в срок една година от влизането в сила на закона да ги почистят и приведат във вид, годен за ползване, или да ги ликвидират.

(2) Правата по чл. 112 за изградени по-рано съоръжения за водопрекарване се уреждат в срок две години от влизането на закона в сила.

§ 16. (1) В срок 3 месеца от влизането в сила на закона минералните води по приложение № 2 към чл. 14, т. 2, актувани като общинска собственост до влизане на този закон в сила, се деактуват по реда на Закона за общинската собственост.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона общинските администрации са длъжни да съставят форма за регистрация на кладенците на територията на общината, която да съдържа данни за имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, декларираната от собственика година на построяването на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона собствениците или ползвателите на имоти, където се намират изградени кладенци, са длъжни да ги регистрират, като заявят данни относно имота, където се намира кладенецът, трите имена на собственика на имота, годината на построяване на кладенеца, целите, за които се използва водата, и начина на добиване на водата. Копие от съставения регистър общините представят ежегодно в Министерството на околната среда и водите.

§ 17. До приемане на Националния водностанопански план министърът на околната среда и водите разработва и внася за приемане в Министерския съвет национални програми за изграждане, разширение, реконструкция и модернизация на съоръжения и/или системи за използване и опазване на водите.

§ 18. До приемането на закон за регламентиране на дейността на Гражданска защита за опазване на водите в аварийни случаи и за защита от вредното им въздействие:

1. министърът на отбраната определя съдържанието на аварийните планове по чл. 131, ал. 1 и чл. 138, ал. 3;

2. собствениците или ползвателите на водни обекти са длъжни да обезпечат сили и средства за изпълнението на аварийните планове, да поддържат в изправност пътищата и съобщителните връзки до водните обекти, дигите и водностанопанските системи;

3. областните управители назначават комисии за ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти.

§ 19. (Изм. - ДВ, бр. 74 от 2002 г., бр. 69 от 2003 г.) Разпоредбата на чл. 193, ал. 3 влиза в сила пет години след обнародването на този закон.

§ 20. Подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, се издават в срок една година от обнародването на закона.

§ 21. В чл. 58, ал. 1 от Закона за морските пространства на Република България (обн., ДВ, бр. 55 от 1987 г.; изм., бр. 11 и 26 от 1998 г. и бр. 23 от 1999 г.) думите "и от брегови източници" се заличават.

§ 22. В Закона за опазване на водите и почвата от замърсяване (обн., ДВ, бр. 84 от 1963 г., изм. и доп., бр. 26 от 1968 г., бр. 29 от 1969 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 1 от 1978 г., бр. 26 от 1988 г., бр. 86 от 1991 г., бр. 100 от 1992 г., бр. 45 от 1996 г., бр. 85 от 1997 г. и бр. 11 от 1998 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В заглавието на закона думите "водите и" се заличават.

2. В чл. 1 думите "водите и" се заличават.

3. Членове 2 и 3 се изменят така:

"2. Под "замърсяване на почвите" се разбира такова влошаване на техния състав, качества и свойства, което ги прави негодни или опасни за хората, животните и растенията.

3. Министерствата, ведомствата и общините провеждат мероприятия за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на околната среда и водите упражнява контрол за опазване на почвата от замърсяване.

Министърът на здравеопазването упражнява санитарен контрол за състоянието на почвата. Той издава, съгласувано с министъра на околната среда и водите, задължителни за всички ведомства, организации и лица санитарни норми и правила.

При осъществяването на контрола по ал. 1, 2 и 3 Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването привличат технически компетентни органи и лица от други ведомства.

Министърът на земеделието, горите и аграрната реформа със съдействието на Селскостопанската академия издава задължителни за всички ведомства, организации и лица норми и правила във връзка с опазването на животните и земеделските култури и упражнява надзор по прилагането им."

4. Член 4 се отменя.

5. Членове 8 - 13 се отменят.

6. В чл. 15 думите "Народните съвети" се заменят с "Общините".

7. Член 17 се отменя.

8. В чл. 20 буква "а" се отменя.

9. В чл. 20а се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите "Министерството на земеделието и горите или на общинските народни съвети, а когато нарушението е във връзка със замърсяване на морските води, от органите на Министерството на

околната среда и водите или на Министерството на транспорта" се заменят с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа или на общините";

б) алинея 2 се изменя така:

"Наказателните постановления се издават от министъра на околната среда и водите."

10. В чл. 21 думите "министърът на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министърът на здравеопазването", а думите "водите или" се заличават.

11. В чл. 23 се правят следните изменения:

а) ал. 1 се изменя така:

"За всички заварени промишлени предприятия, животновъдни стопанства и други подобни, както и отделни обекти, замърсяващи почвата с твърди и течни замърсители, се изграждат задължително пречиствателни съоръжения със средства, предвиждани в държавния и общинските бюджети, както и в перспективните и годишните планове на предприятията и другите организации.";

б) в ал. 2 думите "Министерството на икономиката и планирането" се заличават, а думите "Министерството на околната среда и водите и Министерството на народното здраве и социалните грижи" се заменят с "министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването".

12. Навсякъде в закона думите "Министерството на народното здраве и социалните грижи" и "министъра на народното здраве и социалните грижи" се заменят съответно с "Министерството на здравеопазването" и "министъра на здравеопазването", а думите "Министерството на земеделието и горите" и "министъра на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерството на земеделието, горите и аграрната реформа" и "министъра на земеделието, горите и аграрната реформа".

§ 23. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2, ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

"2. водите, водните обекти, водностопанските системи и съоръжения, определени със закон";

б) в т. 3 думите "водоемите, прилежащите към тях плажове и" се заличават.

2. В чл. 57:

а) в т. 4 думите "територията на водоемите" се заменят с "водните обекти - общинска собственост";

б) създава се т. 5:

"5. минералните води - публична общинска собственост."

§ 24. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 92 от 1995 г.; бр. 16 от 1996 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 1996 г.; изм., бр. 44 от 1996 г., бр. 61 и 123 от 1997 г., бр. 93 от 1998 г., бр. 23 и 56 от 1999 г.) в чл. 4, ал. 1 т. 7 се изменя така:

"7. водите, включително и минералните - изключителна държавна собственост".

§ 25. В Закона за народното здраве (обн., ДВ, бр. 88 от 1973 г.; попр., бр. 92 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1976 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 66 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 89 от 1988 г., бр. 87 и 99 от 1989 г., бр. 15 от 1991 г.; попр., бр. 24 от 1991 г.; изм., бр. 64 от 1993 г., бр. 31 от 1994 г., бр. 36 от 1995 г., бр. 12, 87 и 124 от 1997 г., бр. 21, 70, 71 и 93 от 1998 г., бр. 30 и 62 от 1999 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 46:

а) в ал. 1 след думите "Минералните води" се добавя "в обявените по този закон курорти";

б) алинея 2 се отменя.

2. В чл. 47, ал. 1 и 2 думите "минералните води и" се заличават.

3. В чл. 48, ал. 1 думите "минерални води" се заличават.

4. В допълнителните разпоредби § 3 и 4 се отменят.

§ 26. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г.) в чл. 68, ал. 7 думите "минералните извори" се заменят с "минералните води - изключителна държавна собственост".

§ 27. В Закона за опазване на околната среда (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 100 от 1992 г., бр. 31 и 63 от 1995 г., бр. 13, 85 и 86 от 1997 г., бр. 62 от 1998 г., бр. 12 от 1999 г.) се създава чл. 4а със следното съдържание:

"Чл. 4а. (1) Министерският съвет приема Наредба за условията и реда за изпълнение на Протокола за опазване на околната среда към Договора за Антарктика (ДВ, бр. 69 от 1998 г.).

(2) Извършването на дейност в Антарктика в нарушение на разпоредбите на наредбата по ал. 1 представлява нарушение по чл. 32, а за административнонаказателното производство се прилага чл. 35."

§ 28. Законът за водите (обн., ДВ, бр. 29 от 1969 г.; изм., бр. 3 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 44 от 1984 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 24 от 1987 г., бр. 85 от 1997 г.; попр., бр. 87 от 1997 г.) се отменя.

§ 29. До издаването на подзаконовите нормативни актове, предвидени в този закон, временно остават в сила подзаконовите нормативни актове, издадени за прилагане на Закона за водите.

§ 30. Този закон влиза в сила 6 месеца след обнародването му в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за сделките с компенсаторни инструменти
(ДВ, бр. 47 от 2002 г., в сила от 11.06.2002 г.)

.....

§ 5. Само лицата, направили искане за това до влизането в сила на този закон, могат да получат обезщетение по чл. 31, ал. 3 от Закона за водите и по чл. 35, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

§ 6. В едномесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник" Министерският съвет приема наредбите по чл. 4, ал. 2 и чл. 5, ал. 4.

§ 7. Този закон влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 6, който влиза в сила от деня на обнародването му.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за опазване на околната среда
(ДВ, бр. 91 от 2002 г.)

.....
§ 18. (1) Разпоредбите на чл. 60 - 64, § 12, т. 1 и 4 и § 14 - 17 влизат в сила от 1 януари 2003 г.

(2) До влизането в сила на разпоредбите по ал. 1 дейността на Националния фонд за опазване на околната среда се осъществява в съответствие с разпоредбите на § 9 и приложение № 7 към § 9 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2002 г.

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Закона за водите

(ДВ, бр. 42 от 2003 г., доп., бр. 6 от 2004 г.)

§ 3. (1) (Доп. - ДВ, бр. 6 от 2004 г.) Договорите, имащи за предмет ползване на водоснабдителни и канализационни системи, съоръжения и дълготрайни материални активи, сключени от търговски дружества, в които държавата притежава не по-малко от 50 на сто от капитала, се прекратяват от влизането в сила на този закон.

(2) В срок 20 дни от влизането в сила на този закон активите по ал. 1 се предават на собственика, който ги е предоставил за ползване.

(3) При неизпълнение на задължението по ал. 2 дружествата по ал. 1 могат да искат издаване на изпълнителен лист за принудително изпълнение за предаване на активите по ал. 1 въз основа на документите, с които са предадени за ползване.

(4) Собственикът е длъжен да осигури експлоатацията и поддръжката на водоснабдителните и канализационните системи и непрекъснатост на доставката на вода за населението, както и отвеждането и пречистването на отпадъчните води, считано от датата на получаването на активите по ал. 1.

§ 4. (1) Собствениците на приватизирани пречиствателни станции за отпадъчни води, до които има изградени съоръжения за довеждане и имат техническа и технологична възможност за пречистване и на битово-фекалните и промишлените отпадъчни води от населените места в общината, където се намират, в едномесечен срок от влизането в сила на този закон са длъжни да осигуряват срещу заплащане на такса пречистването на отпадъчните води.

(2) Министерският съвет в срока по ал. 1 по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството определя с тарифа размерите на таксата за пречистването на отпадъчните води от населените места по ал. 1.

(3) Лицата, експлоатиращи канализационната мрежа на населените места в срока по ал. 1, се задължават да:

1. отвеждат отпадъчните води в пречиствателните станции;
2. включват таксата по ал. 2 като част от цената на предоставената от тях услуга;
3. предават ежемесечно събраните такси по т. 2 на собствениците на пречиствателните станции.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Закона за изменение и допълнение
на Гражданския процесуален кодекс
(ДВ, бр. 84 от 2003 г.)

.....
§ 18. Законът влиза в сила от деня на обнародването в "Държавен вестник" на Европейската конвенция за признаване и изпълнение на решения за упражняване на родителски права и възстановяване упражняването на родителските права от 1980 г., съответно на Хагската конвенция за гражданските аспекти на международното отвлечение на деца от 1980 г., с изключение на § 2, 3, 4, 5, § 8 - в частта относно чл. 423а, ал. 1, § 12, 15, 16 и 17, а § 10 влиза в сила от деня на влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс (ДВ, бр. 105 от 2002 г.).

Приложение № 1 към чл. 13, т. 1

Списък на комплексни и значими язовири

1. Александър Стамболийски
2. Асеновец
3. Ахелой
4. Батак
5. Беглика

6. Бели Лом
7. Белмекен
8. Боровица
9. Въча
10. Георги Трайков
11. Голям Беглик
12. Горни Дъбник
13. Домлян
14. Доспат
15. Дяково
16. Еница
17. Жребчево
18. Ивайловград
19. Искър
20. Йовковци
21. Калин
22. Камчия
23. Карагьол
24. Кокаляне
25. Копринка
26. Кричим
27. Кула
28. Кърджали
29. Малко Шарково
30. Огняново
31. Огоста
32. Панчарево
33. Порой
34. Пчелина
35. Пясъчник
36. Рабиша
37. Розов кладенец
38. Сопот
39. Среченска бара
40. Студен кладенец
41. Студена
42. Съединение
43. Тича
44. Тополница
45. Тошков чарк
46. Тракиец
47. Христо Смирненски (Янтра)
48. Чаира
49. Широка поляна
50. Ясна поляна
51. Ястребино

Приложение № 2 към чл. 14, т. 2

Списък на находищата на минералните
води - изключителна държавна собственост

1. Айтос - област Бургас, община Айтос, Айтос
2. Баните - област Смолян, община Баните,
с. Баните
3. Баня - област София, Баня
4. Баня - област Пазарджик,
община Панагюрище, с. Баня
5. Баня - област Пловдив, община Карлово,
с. Баня
6. Баня - област Сливен, община Нова Загора,
с. Баня
7. Беденски бани - област Смолян, община
Девин, с. Беден
8. Белово - област Пазарджик, община Белово,
Белово

9. Белчински бани - Софийска област, община Самоков, с. Белчин
10. Благоевград - област Благоевград, община Благоевград, Благоевград
11. Благоевград - р. Струма - област Благоевград, община Благоевград, с. Зелени дол
12. Брацигово - област Пазарджик, община Брацигово, Брацигово
13. Бургаски минерални бани - област Бургас, община Бургас, с. Ветрен
14. Бързия - област Монтана, община Берковица, с. Бързия
15. Варвара - област Пазарджик, община Септември, с. Варвара
16. Велинград - Каменица - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
17. Велинград - Лъджене - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
18. Велинград - Чепино - област Пазарджик, община Велинград, Велинград
19. Вонеща вода - област Велико Търново, община Велико Търново, с. Вонеща вода
20. Вършец - област Монтана, община Вършец, Вършец
21. Гулиина баня - област Благоевград, община Разлог, с. Баня
22. Девин - област Смолян, община Девин, Девин
23. Джебел - област Кърджали, община Джебел, Джебел
24. Добринище - област Благоевград, община Банско, с. Добринище
25. Долна баня - Софийска област, община Долна баня, Долна баня
26. Долни Раковец - област Перник, община Радомир, с. Долни Раковец
27. Драгиново - област Пазарджик, община Велинград, с. Драгиново
28. Елешница - м. Св. Варвара - р. Места - област Благоевград, община Разлог, с. Баня
29. Замфирово - област Монтана, община Берковица, с. Замфирово
30. Изворище - област Бургас, община Бургас, с. Изворище
31. Казичене - Равно поле - област София и Софийска област, Столична община и община Елин Пелин, с. Казичене и с. Равно поле
32. Каменар - област Бургас, община Поморие, с. Каменар
33. Катунци - област Благоевград, община Сандански, с. Катунци
34. Кирково - област Кърджали, община Кирково, с. Кирково
35. Китен - област Бургас, община Царево, с. Китен
36. Костенец - Софийска област, община Костенец, с. Костенец
37. Красново - област Пловдив, община Хисаря, с. Красново
38. Крушуна - област Ловеч, община Летница, с. Крушуна
39. Кюстендил - област Кюстендил, община Кюстендил, Кюстендил

40. Левуново - област Благоевград, община Сандански, с. Левуново
41. Мараш - област Шумен, община Шумен, с. Мараш
42. Марикостиново - област Благоевград, община Петрич, с. Марикостиново
43. Медово - област Бургас, община Поморие, с. Медово
44. Меричлери - област Хасково, община Димитровград, Меричлери
45. Михалково - област Смолян, община Девин, с. Михалково
46. Момин проход - Софийска област, община Костенец, Костенец
47. Невестино - Барището - област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино
48. Невестино - Топилата - област Кюстендил, община Невестино, с. Невестино
49. Нареченски минерални бани - област Пловдив, община Асеновград, с. Нареченски бани
50. Обединение - област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, с. Обединение
51. Овощник - област Стара Загора, община Казанлък, с. Овощник
52. Овча могила - област Велико Търново, община Свищов, с. Овча могила
53. Огняново - Гърмен - област Благоевград, община Гърмен, с. Гърмен и с. Огняново
54. Павел баня - област Стара Загора, община Павел баня, Павел баня
55. Песнопой - област Пловдив, община Калояново, с. Песнопой
56. Поликраище - област Велико Търново, община Горна Оряховица, с. Поликраище
57. Полски Тръмбеш - област Велико Търново, община Полски Тръмбеш, Полски Тръмбеш
58. Поляново - област Бургас, община Айтос, с. Поляново
59. Провадия - област Варна, община Провадия, Провадия
60. Пчелински бани - Софийска област, община Костенец, с. Пчелин
61. Ресен - област Велико Търново, община Велико Търново, с. Ресен
62. Рударци - област Перник, община Перник, с. Рударци
63. Рудник - област Бургас, община Бургас, с. Рудник
64. Рупите - м. Кожух - област Благоевград, община Петрич, с. Генерал Тодорово
65. Ръжена - област Стара Загора, община Казанлък, с. Ръжена
66. Сандански - област Благоевград, община Сандански, Сандански
67. Сапарева баня - област Кюстендил, община Сапарева баня, Сапарева баня
68. Свищов - област Велико Търново, община Свищов, Свищов
69. Симеоновград - област Хасково, община Симеоновград, Симеоновград
70. Симитли - област Благоевград, община Симитли, Симитли
71. Слатина - област Монтана, община

- Берковица, с. Слатина
72. Сливенски минерални бани - област Сливен, община Сливен, с. Мечкарово
 73. Слънчев бряг - област Бургас, община Несебър, Несебър
 74. София - Баталова воденица - област София
 75. София - Горна баня - област София
 76. София - Железница - област София, с. Железница
 77. София - Княжево - област София
 78. София - Лозенец - област София
 79. София - Надежда - област София
 80. София - Овча купел - област София
 81. София - Панчарево - област София, с. Панчарево
 82. София - Свобода - област София
 83. София - Център - област София
 84. Старозагорски минерални бани - област Стара Загора, община Стара Загора, с. Старозагорски бани
 85. Стефан Караджово - област Ямбол, община Болярово, с. Стефан Караджово
 86. Стралджа - област Ямбол, община Стралджа, Стралджа
 87. Стрелча - област Пазарджик, община Стрелча, Стрелча
 88. Съдиево - област Бургас, община Айтос, с. Съдиево
 89. Троян - област Хасково, община Симеоновград, с. Троян
 90. Търговище - Боаза - област Търговище, община Търговище, с. Пролаз
 91. Харманли - област Хасково, община Харманли, Харманли
 92. Хасковски минерални бани - област Хасково, община Минерални бани, с. Минерални бани
 93. Хисаря - област Пловдив, община Хисаря, Хисаря
 94. Хотово - област Благоевград, община Сандански, с. Хотово
 95. Чифлик - област Ловеч, община Троян, с. Чифлик
 96. Чирпан - област Стара Загора, община Чирпан, Чирпан
 97. Шипково - област Ловеч, община Троян, с. Шипково
 98. Ягода - област Стара Загора, община Мъглиж, с. Ягода
 99. Район "Долна Камчия" - йодо-бромни води - област Варна, община Долни чифлик и община Аврен
 100. Район "Североизточна България" - подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °С - област Варна, област Добрич, област Шумен
 101. Район "Варненски басейн" - подземни води от еоценския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °С - област Варна и област Добрич
 102. Район "Софийска котловина" - подземни

води от донеозойската подложка и неогенския седиментен комплекс с температура, по-висока от 20 °С, включително минералните води от обособените по-горе находища на територията на област София и Софийска област